

VGR Analys 2019:17
Koncernkontoret
2019-04-11

Utvärdering av arbetsmiljö och arbetssätt i nya Regionens hus i Göteborg

Nulägesanalys april 2019

Innehåll

Sammanfattning	4
Inledning	6
Om enkätundersökningen	6
Kontorstyp.....	7
Avskildhet	9
Den fysiska arbetsplatsen.....	10
Sekretess.....	13
Kommunikation	15
Distraction.....	16
Produktivitet.....	17
Samverkan på arbetsplatsen	18
Hälsa och välbefinnande	21
Arbetsbelastning.....	22
Allmänna frågor	23
Sammanfattande kommentarer	28

Figurförteckning

Figur 1: Vilken typ av kontor sitter du i idag?	7
Figur 2: Att arbeta i min nuvarande kontorsmiljö tycker jag fungerar	8
Figur 3: Hur nöjd är du med avskildheten?.....	9
Figur 4: Hur nöjd är du med den fysiska arbetsplatsen? (1)	10
Figur 5: Hur nöjd är du med den fysiska arbetsplatsen? (2)	11
Figur 6: Hur ofta sitter du på samma arbetsplats som du suttit på föregående arbetsdag? ..	12
Figur 7: Hur ofta växlar du arbetsstation/arbetsmiljö under arbetsdagen (t.ex. tyst rum, mötesrum)?.....	13
Figur 8: Hanterar du sekretessbelagda uppgifter?.....	13
Figur 9: Hur ofta kan du utföra dina arbetsuppgifter med sekretessbelagt material på ett tillfredsställande sätt?.....	14
Figur 10: Hur nöjd är du med tillgängliga möjligheter för att dra dig tillbaka till avskilda områden för konversationer, telefonsamtal och tyst koncentrationskrävande arbete?	15
Figur 11: Ditt kontor är optimalt utformat för dina arbetsuppgifter	16
Figur 12: Hur ofta klarar du av att vara produktiv på din nuvarande arbetsplats?	17
Figur 13: Hur ofta blir du av någon anledning störd?.....	18
Figur 14: Hur fungerar samarbetet?	19
Figur 15: Är stämningen bra mellan dig och dina arbetskamrater?	19

Figur 16: Känner du dig delaktig i gemenskapen på din arbetsplats?	20
Figur 17: Hur ofta under de senaste två veckorna har du på jobbet känt dig	21
Figur 18: Hur ofta har du känt dig stressad/haft huvudvärk?	22
Figur 19: När du är på kontoret, hur stor andel i procent per vecka arbetar du vanligtvis med uppgifter som... ..	23
Figur 20: När du är på arbetsplatsen/kontoret, hur många timmar per vecka arbetar du vanligtvis... ..	23
Figur 21: Hur gammal är du?	24
Figur 22: Kön?	25
Figur 23: Vilken förvaltning tillhör du?	25
Figur 24: Är du medarbetare eller chef?	26
Figur 25: Hur stor del av din arbetsvecka arbetar du... ..	26

Sammanfattning

Om undersökningen

Föreliggande mätning är en av flera för att undersöka medarbetarnas upplevelser av arbetsmiljö och arbetsätt i nya Regionens hus i Skövde respektive Göteborg. Denna enkätundersökning riktas till medarbetarna i Göteborg och är en nulägesanalys utförd ca två månader innan inflyttningen i det nya huset. För att kunna urskilja skillnader över tid görs en uppföljande studie sex månader efter inflyttningen och ytterligare en tolv månader därefter. Enkätundersökningen och resultatredovisningen har genomförts av Cecilia Olbin Gard och Åsa Rydin Svenberg på koncernavdelning data och analys, enhet samhällsanalys. Enkäten skickades ut till 1 346 medarbetare varav 915 valde att svara, vilket ger en svarsfrekvens på 68 %.

Resultat

Aktivitetsbaserad miljö är den vanligaste kontorstypen bland de som svarat på enkäten, nästan en tredjedel anger detta alternativ. Merparten tycker att det fungerar mycket eller ganska bra att arbeta i sin nuvarande kontorsmiljö. Dock ges många kommentarer om en alltför hög ljudnivå samt att det är svårt att hitta rum för koncentrerat arbete och telefonsamtal.

Åsikterna om avskildheten på arbetsplatsen skiljer sig åt. De som svarat på enkäten är mest positiva avseende avståndet mellan dem själva och de andra de arbetar med, den fysiska arbetsmiljön samt graden av separering med väggar, skärmar och möbler runt arbetsplatsen. Minst nöjdhet finns gällande den akustiska avskildheten vid arbetsplatsen.

I fråga om den fysiska miljön finns en relativt hög nöjdhet vad gäller möjligheten att se ut samt mängden ljus på arbetsplatsen, medan det är en något lägre nöjdhet avseende luftflöde och temperatur. När det gäller förvaringen är de flesta nöjda med de möjligheter som finns, medan det är en lägre nöjdhet avseende arbetsplatsens estetiska utseende. Enkätsvaren visar på en relativt begränsad rörlighet hos medarbetarna – 60 % anger att de ofta sitter på samma arbetsplats som de suttit på föregående arbetsdag. Vidare anger 40 % att de sällan eller aldrig växlar arbetsstation/arbetsmiljö under arbetsdagen.

Det är 45 % av de som besvarat enkäten som anger att de hanterar sekretessbelagda uppgifter. Av de som svarat att de hanterar sekretessbelagda uppgifter anger de allra flesta – drygt 80 % – att de kan utföra dessa arbetsuppgifter på ett tillfredsställande sätt.

Åsikterna kring möjligheten att dra sig tillbaka till avskilda områden varierar bland de som svarat på enkäten. De allra flesta kommentarerna handlar om att det finns alldeles för få telefonrum eller rum för arbete som kräver hög koncentration.

Svaren har relativt stor spridning även när det gäller huruvida kontoret upplevs vara optimalt utformat för ens arbetsuppgifter. En majoritet av de svarande centrerar sina svar. Merparten av kommentarerna rör önskan om mer arbetsro och en lugnare miljö.

Mer än hälften av de som svarat upplever att de ofta klarar att vara produktiva på sin nuvarande arbetsplats, dock visar undersökningen att många av respondenterna upplever att det finns återkommande störningsmoment i arbetsmiljön. Det störningsmoment som till största delen nämns är en hög ljudnivå. Dock är det flera som beskriver att störningsmomenten upplevs vara positiva, inspirerande och utvecklande.

På det stora hela visar enkätsvaren att samarbetet fungerar bra, i synnerhet när det gäller att samarbeta med kollegor inom den egna enheten. Nästan alla av de som svarat upplever en god stämning mellan sig och sina arbetskamrater. En majoritet känner sig alltid eller ofta delaktiga i gemenskapen på sin arbetsplats.

Det är blandade svar när det gäller hälsa och välbefinnande. Mer än 70 % av de som svarat känner sig alltid eller ofta aktiva och uppmärksamma. Känslan av att vara slutkörd eller utmattad återfinns sällan eller aldrig hos drygt 65 %. Värt att notera är att 60 % alltid, ofta eller ibland känner sig ofokuserade eller lätt distraherade. Stress verkar vara relativt vanligt förekommande hos de som svarat på enkäten, 77 % menar att de alltid, ofta eller ibland känt sig stressade under de senaste fyra veckorna. Huvudvärk har förekommit ibland hos ca en fjärdedel, men sällan eller aldrig hos merparten (61 %).

De som besvarat enkäten anger att de till största delen arbetar med uppgifter som kräver full uppmärksamhet och koncentration. I genomsnitt består arbetsveckan till 73 % av den här typen av arbetsuppgifter. Uppgifter som är rutinmässiga där arbetsmoment återkommer arbetar respondenterna i genomsnitt med 27 % av sin arbetsvecka.

För de flesta består en genomsnittlig vecka på kontoret till största delen av enskilt arbete som inte kräver någon interaktion med kollegor eller ledning. Det är även relativt stor del av arbetsveckan som läggs på möten i mindre grupp om 2-3 personer samt i större grupp i form av till exempel arbetsplatsmöten.

Medelåldern hos de som besvarat enkäten är 47 år och två tredjedelar är kvinnor. De allra flesta respondenter arbetar på Koncernkontoret/VGR-IT, följt av Västtrafik AB och Västfastigheter. Det är 88 % som är medarbetare och 12 % som är chefer. Den genomsnittliga arbetstiden per vecka inklusive övertid är 41 timmar. De som svarat uppskattar att de i genomsnitt förlägger 65 % av sin arbetsvecka på kontoret, 23 % på annan plats och 12 % hemma.

Inledning

Byggnationen av två nya Regionens hus i Skövde respektive Göteborg samlokaliserar flera verksamheter med syftet att underlätta samarbete och ett mer effektivt nyttjande av lokaler.

De nya kontoren är uppbyggda enligt ett aktivitetsbaserat arbetssätt. Det innebär att medarbetarna kan välja arbetsplats utifrån de uppgifter och behov de har för närvarande. Kontorsytorna innehåller tysta zoner för koncentrerat arbete, lugna zoner och samarbetsytor samt rum för möten eller telefonsamtal.

Medarbetarna i det nya Regionens hus i Skövde flyttade in under november 2018 och i Göteborg startar inflyttningen i maj 2019.

Denna rapport är en utvärdering av hur medarbetarna upplever arbetsmiljö och arbetssätt och avser de personer som är placerade i Göteborg. De verksamheter som kommer att flytta in i huset är: Film i Väst, Folk tandvården, Habilitering och hälsa, Hälsan & Stressmedicin, Koncernkontoret inkl. VGR IT, Kultur i Väst, Naturbruksförvaltningen, Närhälsan, Patientnämndernas kansli, Regionservice, Revisionsenheten, Turistrådet Västsverige AB, Västfastigheter och Västtrafik AB.

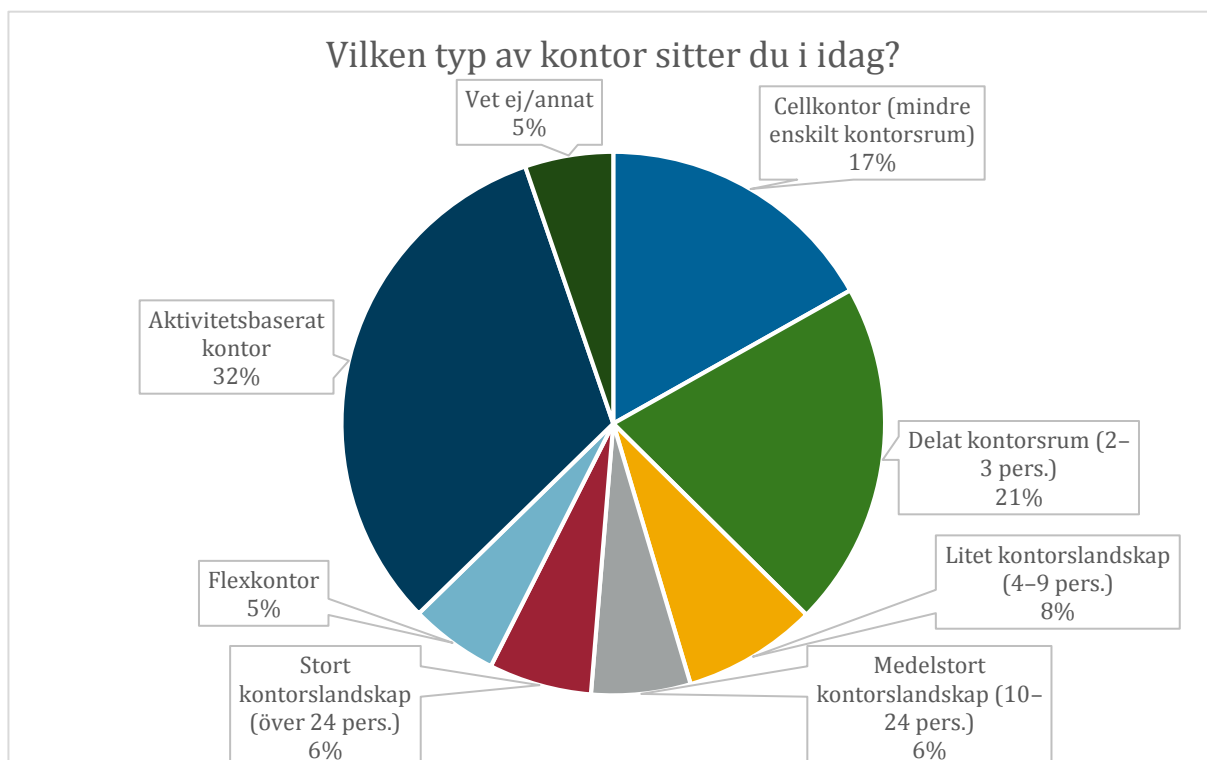
Om enkätundersökningen

Föreliggande mätning är en av flera för att undersöka medarbetarnas upplevelser av arbetsmiljö och arbetssätt i nya Regionens hus i Skövde respektive Göteborg. Denna enkätundersökning riktas till medarbetarna i Göteborg och är en nulägesanalys utförd under mars 2019, ca två månader innan inflyttningen i det nya huset. För att kunna urskilja skillnader över tid görs en uppföljande studie sex månader efter inflyttningen och ytterligare en tolv månader därefter.

Enkätundersökningen och resultatredovisningen har genomförts av Cecilia Olbin Gard och Åsa Rydin Svenberg på koncernavdelning data och analys, enhet samhällsanalys.

Enkäten skickades ut till 1 346 medarbetare varav 915 valde att svara, vilket ger en svarsfrekvens på 68 %. Verksamheter där färre än 10 personer har svarat särredovisas inte i sammanställningen.

Kontorstyp

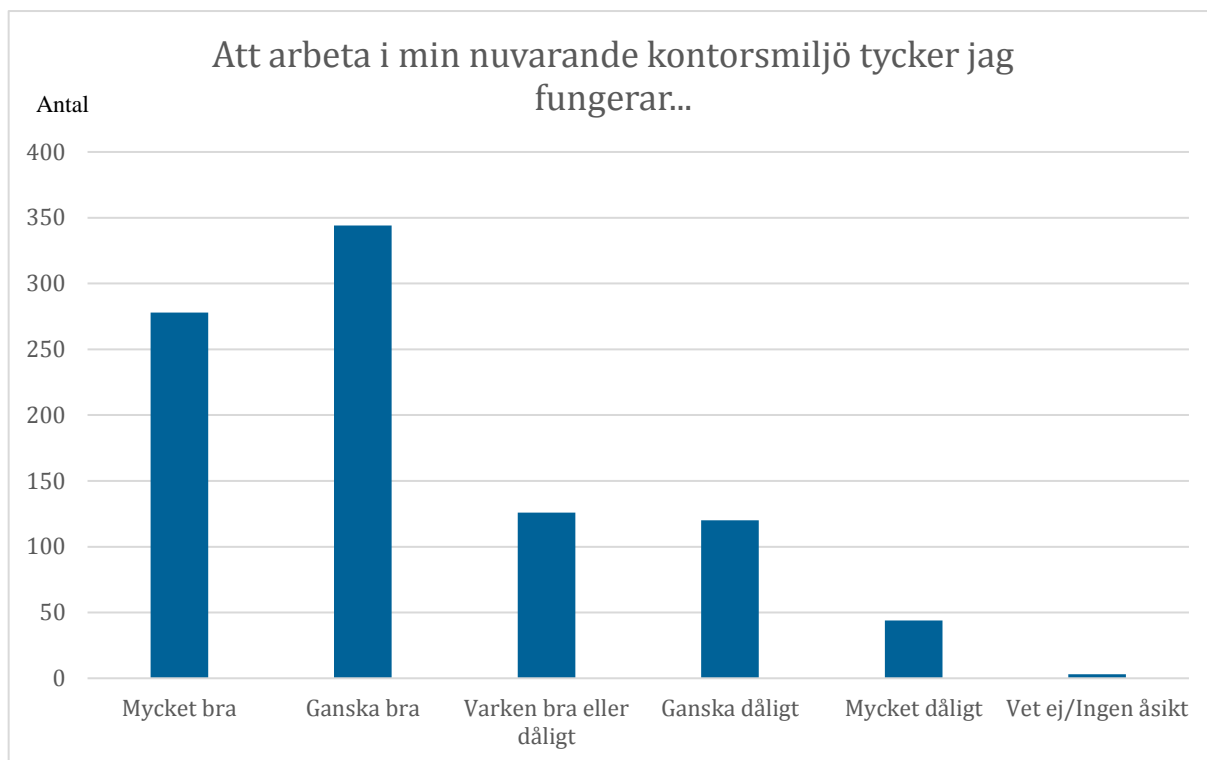

Figur 1: Vilken typ av kontor sitter du i idag?¹

Många av de som svarat på enkäten arbetar i dagsläget i ett aktivitetsbaserat kontor, nästan en tredjedel – 293 personer – anger detta alternativ. Det näst mest förekommande svaret är kontorsrum som delas mellan 2-3 personer (188 personer), följt av cellkontor (154 personer). Inom Regionservice, Västtrafik AB och Västfastigheter är det fler än hälften som anger att de sitter i ett aktivitetsbaserat kontor. Inom Koncernkontoret och Folktandvården är motsvarande siffra ca en fjärdedel. Cellkontor är vanligast förekommande inom Patientnämndernas kansli, Turistrådet Västsverige och Närhälsan.

Som figuren på nästa sida visar tycker merparten att det fungerar bra att arbeta i sin nuvarande kontorsmiljö, hela 68 % anger alternativet ”Mycket bra” eller ”Ganska bra”. Ungefär 13 % anser att det fungerar varken bra eller dåligt respektive ganska dåligt och drygt 4 % tycker att det fungerar mycket dåligt. De förvaltningar som är mest nöjda med kontorsmiljön är Turistrådet Västsverige, Regionservice och Västtrafik AB. Lägst nöjdhet finns inom Kultur i väst och Koncernkontoret, där nästan en fjärdedel anger alternativet ”Ganska dåligt” eller ”Mycket dåligt”.

¹ Aktivitetsbaserat kontor = Inget eget skrivbord, kontoret är utformat för olika aktiviteter.
Flexkontor = Inget eget skrivbord utan delar skrivbord, i övrigt utformat som landskap.

Figur 2: Att arbeta i min nuvarande kontorsmiljö tycker jag fungerar...

Det ges ett stort antal kommentarer – 256 st. – främst kring det som upplevs som bristfälligt. De allra flesta kommentarerna handlar om alltför hög ljudnivå, lyhörddhet, att zonerna inte respekteras och oförmågan att hitta någonstans att arbeta ostört.

”Mycket störande inslag från genomgång till nästa kontorslandskap till mycket prat vid skrivbord särskilt där det sitter chefer. Känslan av att kunna bli avbruten av vem som helst när som helst omöjliggör kvalificerat arbete på platsen.”

”De arbetszoner som uppmuntrar till samtal och kreativitet fungerar väl. Däremot är det svårt att få lugn och ro i de zoner som är avsedda för lågmälda samtal och koncentrerat arbete. De rum/kontor som finns att boka/tillgå spontant vid behov är alltid upptagna vid 07:30-tiden om man inte ligger ett par veckor före i planeringen.”

Det ges också en hel del kommentarer om att miljön är hämmande när det finns behov av att ta telefon eller Skype-samtal eller diskutera med kollegor. Det finns en känsla av att störa de som sitter i närheten och en konstant risk för överhörning. Att inte kunna ta inkommande samtal från den plats en sitter och arbetar på försvårar eftersom det även upplevs vara brist på avskilda rum som är anpassade för ändamålet.

”Jag är väldigt nöjd. Det enda som ibland fungerar dåligt är att grannar kan bli irriterade av prat trots att man sitter i aktiv zon. Jag tror inte på ett heltyst kontor - i pratzoner måste man kunna prata... I övrigt fungerar det mesta toppen.”

”Problem med att det inte finns lediga kontor för att kunna prata enskilt i telefon eller på Skype, jag springer runt omkring för att hitta någonstans att sitta och håller telefon och dator och papper i händerna.”

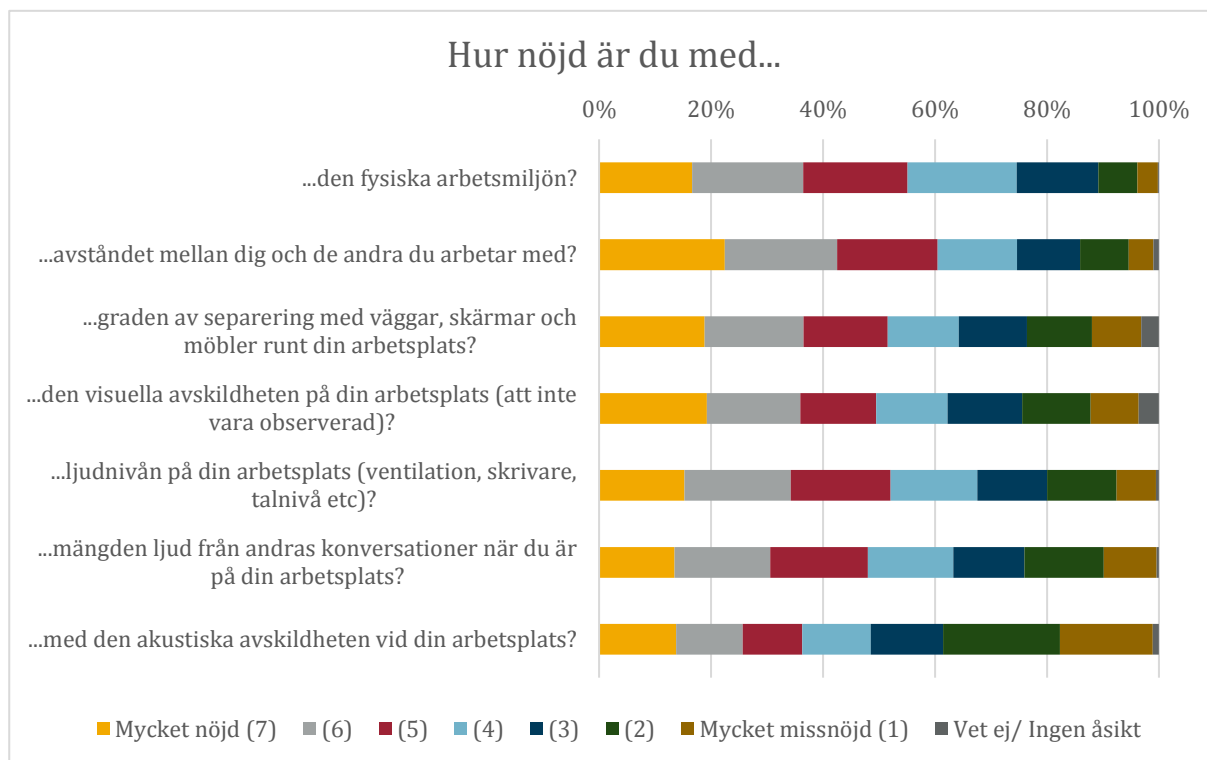
Bland de som arbetar aktivitetsbaserat är det en del som menar att det är fritt och varierande. Men för andra är det stundtals svårt att hitta en ledig plats i den miljö som passar för arbetsuppgifterna och att det är tidskrävande att leta efter en plats att sitta. Något som av vissa beskrivs begränsa såväl rörlighet som effektivitet är att tekniken inte fungerar optimalt. Det handlar till exempel om svag nätverksuppkoppling, blinkande dataskärmar, dockor som inte är kompatibla och utrustning som saknas eller är urkopplad. Även ergonomisk anpassning i form av stol och specialutrustning av arbetsplatsen upplevs ta för mycket tid i anspråk.

När det gäller den sociala samvaron på en aktivitetsbaserad arbetsplats skiljer sig upplevelserna åt. Flera av respondenterna skriver att det är socialt, lätt med snabba avstämningar och ger en bra koll på vad som händer på avdelningen. Andra beskriver det som en mycket opersonlig och anonym miljö där det är svårt att hitta sina närmaste kollegor. Det upplevs minska känslan av tillhörighet och försvaga sammanhållningen.

I övrigt ges kommentarer om att ventilation och belysning behöver förbättras samt att de fysiska lokalerna inte alltid är inspirerande eller anpassade till ett aktivitetsbaserat arbetssätt.

Avskildhet

Åsikterna om avskildheten på arbetsplatsen skiljer sig åt, det är en relativt jämn fördelning över skalan 7 = Mycket nöjd och 1 = Mycket missnöjd. De som svarat på enkäten är mest positiva avseende avståndet mellan dem själva och de andra de arbetar med, den fysiska arbetsmiljön samt graden av separering med väggar, skärmar och möbler runt arbetsplatsen. Här anger 43-37 % alternativen 7 eller 6, det vill säga de två högsta alternativen i skalan.

Figur 3: Hur nöjd är du med avskildheten?

Minst nöjdhet finns gällande den akustiska avskildheten vid arbetsplatsen – möjligheten att föra konversationer utan att grannar hör och vice versa. Där anger 37 % de två lägsta alternativen i skalan – 1 eller 2.

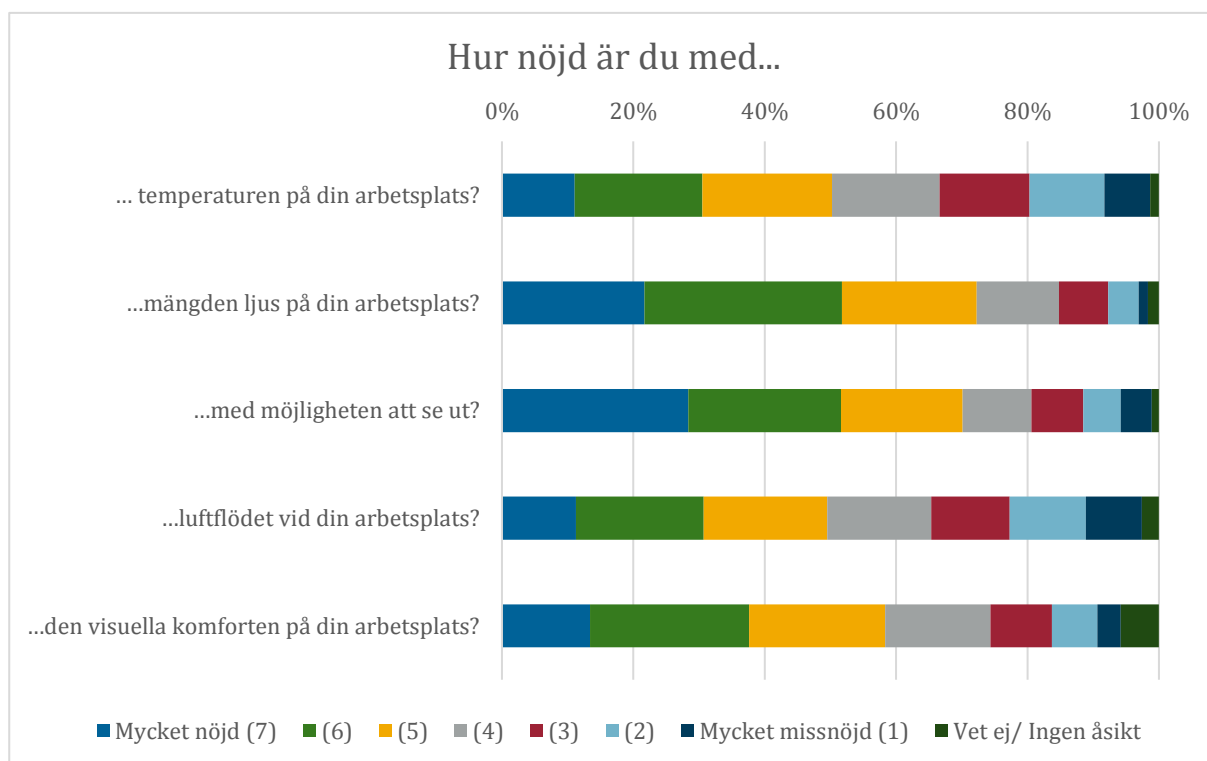
Flera motiverar sina svar med att det är väldigt lyhört på arbetsplatsen och att det inte är möjligt att föra samtal kollegor emellan utan att andra hör. Det ges exempel på att gränser för samtalszoner inte respekteras eller att ljud färdas mellan zonerna, vilket gör att det är svårt att få arbetsro. Det finns också en viss oro för att inte kunna arbeta med sekretessklassat material på ett säkert sätt. Flera kommentarer handlar om att det behövs fler avskilda rum för kortare avstämningar och telefonmöten. Det framkommer en hel del önskemål om fler skiljeväggar mellan skrivborden, då det saknas på många ställen.

”Jag saknar skärmväggar. Lite avskilt vill man ändå ha när man arbetar på en aktivitetsbaserad arbetsplats. Det är jobbigt och stressande att man alltid sitter så att alla kan se vad man arbetar med.”

En del beskriver tvärtom att dialog och samtal behöver finnas på arbetsplatsen för att vi ska kunna må bra och utvecklas i vårt arbete samt att det är en naturlig del av att sitta i ett kontorslandskap. Flera beskriver att de har en lugn arbetsmiljö med gott om plats, vilket gör att arbetet kan utföras utan störningsmoment.

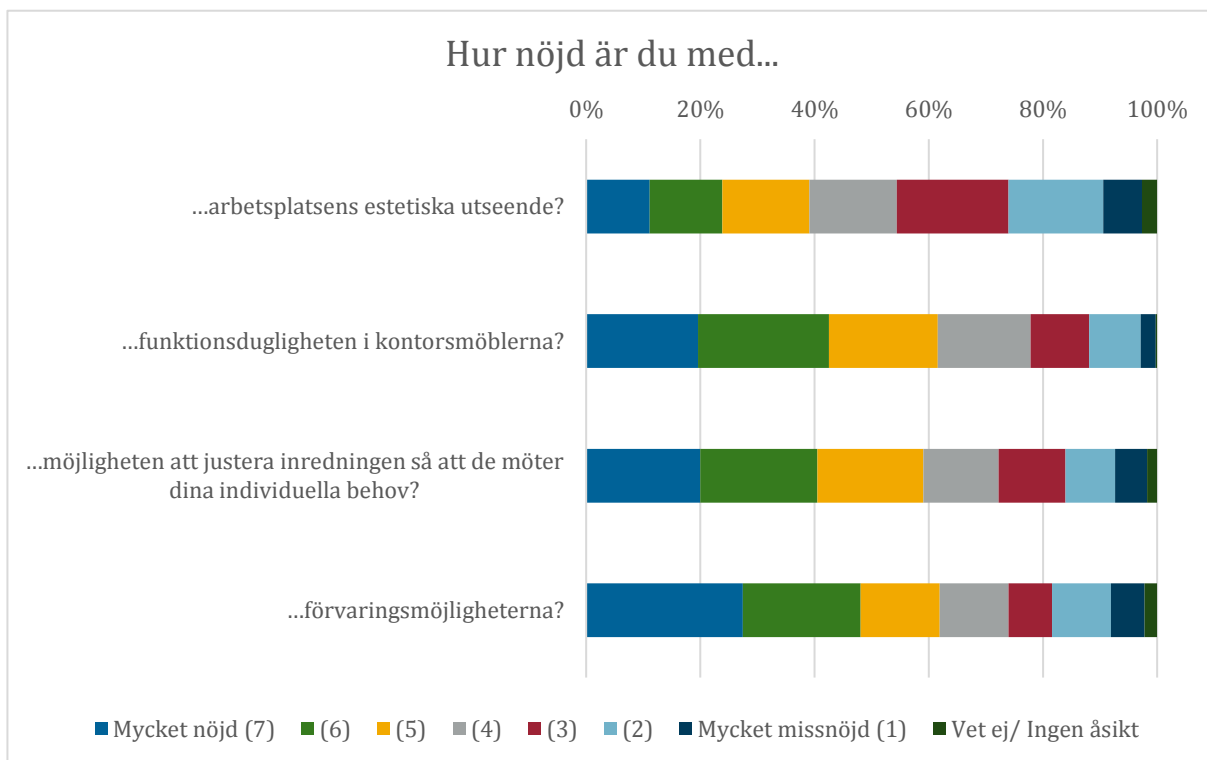
”Nära till samarbete. Tyst arbete respekteras, oftast inga telefonsamtal i det gemensamma rummet. Ingen som helst visuell avskildhet (men man får väl låta bli att peta sig i nästan). Ljudnivån i rummet låg, men alla har så kul så gapskratt i korridoren kan störa.”

Den fysiska arbetsplatsen

Figur 4: Hur nöjd är du med den fysiska arbetsplatsen? (1)

I fråga om den fysiska miljön finns en relativt hög nöjdhet vad gäller möjligheten att se ut samt mängden ljus på arbetsplatsen där 52 % har valt de två högsta värdena i skalan. Det är en något lägre nöjdhet avseende luftflöde och temperatur. De flesta kommentarerna handlar om att det är alldeles för kallt på kontoret eller att det är dålig ventilation som leder till huvudvärk och trötthet. Det framförs också synpunkter om att takbelysningen är alltför stark och felplacerad i förhållande till skrivborden.²

Figur 5: Hur nöjd är du med den fysiska arbetsplatsen? (2)

När det gäller förvaringen är de flesta nöjda med de möjligheter som finns, medan det är en lägre nöjdhet avseende arbetsplatsens estetiska utseende. Merparten av kommentarerna rör just förvaringsmöjligheterna och åsikterna skiljer sig åt. Flera beskriver att det vore önskvärt med mer plats för förvaring för att slippa ta med sig material hem vid arbetsdagens slut eller att skåpen är alltför små samtidigt som det finns många tomma bokhyllor som inte nyttjas. Det önskas också mer plats för att förvara träningskläder. Lika många menar att de upplever att det finns goda möjligheter att förvara material och personliga saker, eller att de inte har särskilt stora behov av förvaring då de har en hög rörlighet i tjänsten och arbetar digitalt.

”Har inga behov av förvaringsmöjligheter. Har allt i ryggsäcken eftersom jag inte säkert kan veta var jag kan parkerar min dator.”

Många nämner vikten av att arbetsplatsen ska fungera ergonomiskt och att det är fördelaktigt med de anpassningsmöjligheter som finns när det gäller stolar och bord. Dock är det många som beskriver att stolar och skärmar är svårt att justera på ett tillfredsställande sätt. En försvårande omständighet upplevs vara att det finns många olika typer av stolar som fungerar på olika sätt. Den höga rörligheten på arbetsplatsen innebär att det är tidskrävande att justera utrustningen efter sina egna behov och att det ibland

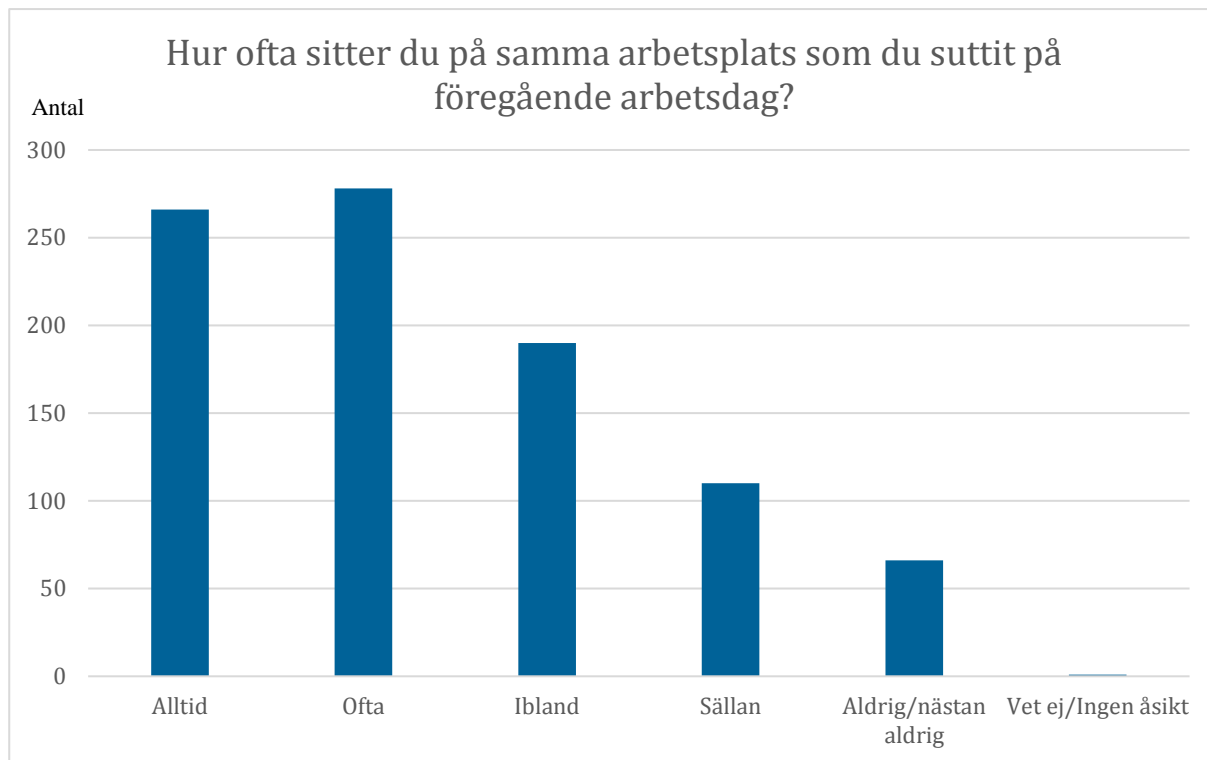
² Visuellt komfort = ljuskontraster, reflektioner, skuggningar, bländning etc.

rationaliseras bort på grund av tidspress. Det förekommer också tekniska problem med på vissa arbetsplatser, datordockor som inte fungerar och skärmar som blinkar.

Arbetsplatsens estetiska utseende upplevs av flera vara stökig och av tillfällig karaktär. Det lyfts också önskemål om fler avskärmade arbetsplatser.

”Sladdar och dockor överallt. Skräpigt!”

”Det är rätt stökigt här under övergångsperioden, men det känns ok eftersom det rör sig om en begränsad tid.”

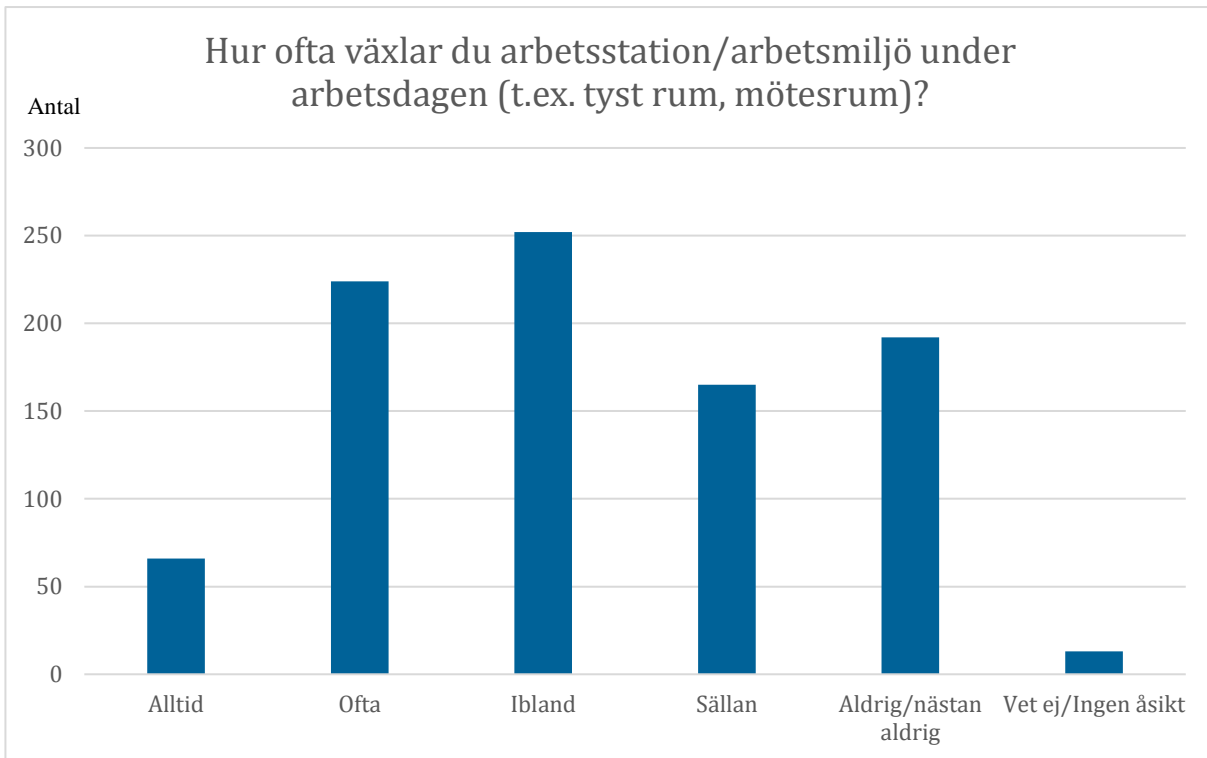

Figur 6: Hur ofta sitter du på samma arbetsplats som du suttit på föregående arbetsdag?

Ovanstående figur, liksom den på nästa sida, visar på en relativt begränsad rörlighet hos medarbetarna. Av de 911 personer som svarat på frågan anger sammanlagt 544 st. eller 60 % att de ofta sitter på samma arbetsplats som de suttit på föregående arbetsdag. Vidare anger 357 personer – 40 % – att de sällan eller aldrig växlar arbetsstation/arbetsmiljö under arbetsdagen. Dock är det 224 personer, motsvarande 25 %, som anger att de ofta växlar arbetsstation/arbetsmiljö under dagen. Enligt kommentarerna är möten den vanligaste orsaken till byte av arbetsstation. Flera skriver att de har en fast arbetsplats, medan andra menar att de sällan är på samma arbetsort två dagar efter varandra. Det ges också kommentarer om att rörligheten begränsas av att det är brist på avskilda rum, eller på grund av tekniska problem.

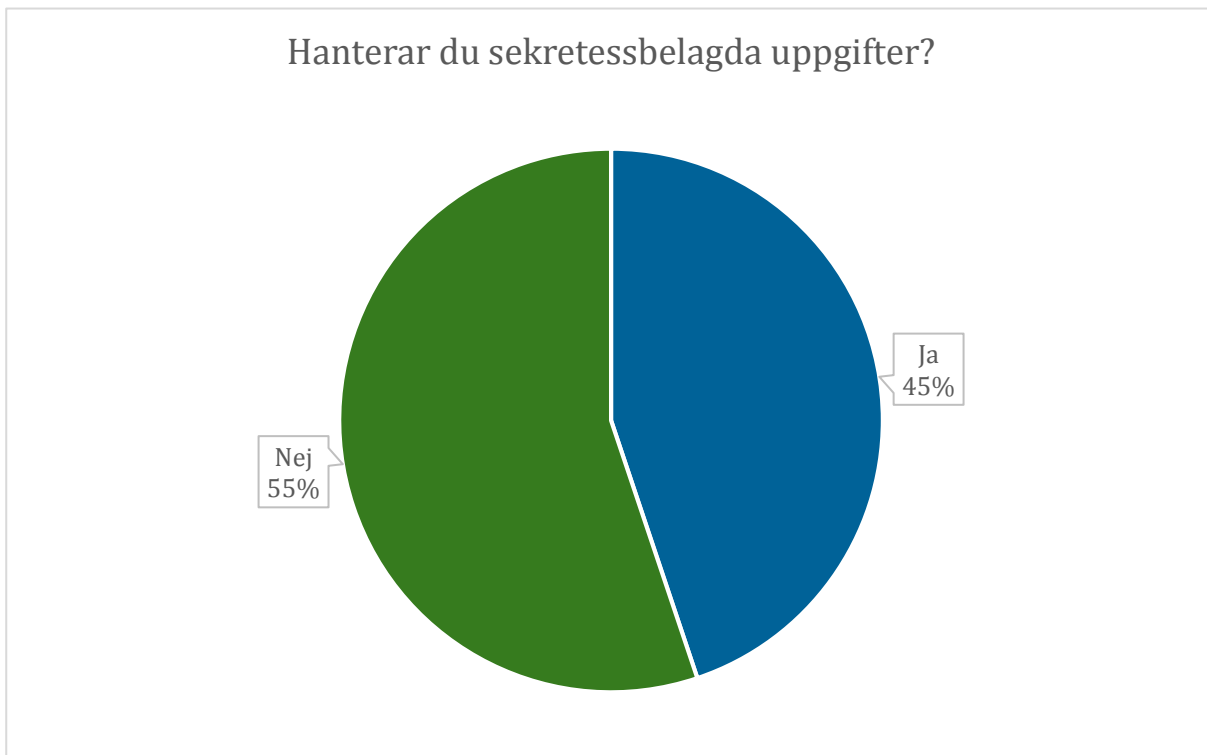
”Finns sällan möjlighet att växla då rummen oftast (även mötesrum och samtalsrum) är upptagna som arbetsplatser.”

”Man är glad om man har fått en plats som fungerar med avseende på tekniken. Då lämnar man ogärna den platsen under dagen.”

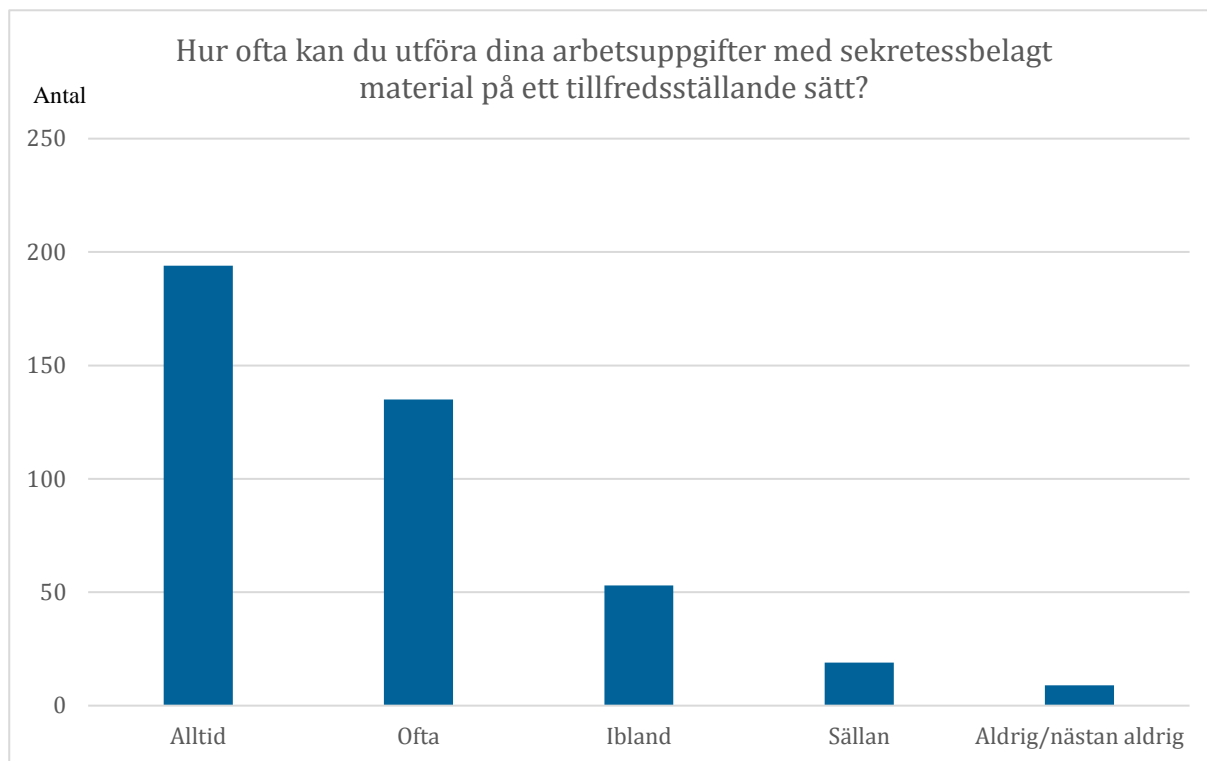
Figur 7: Hur ofta växlar du arbetsstation/arbetsmiljö under arbetsdagen (t.ex. tyst rum, mötesrum)?

Sekretess

Figur 8: Hanterar du sekretessbelagda uppgifter?

Av de 914 personer som svarat på ovanstående fråga är det 410 st. eller 45 % som anger att de hanterar sekretessbelagda uppgifter.

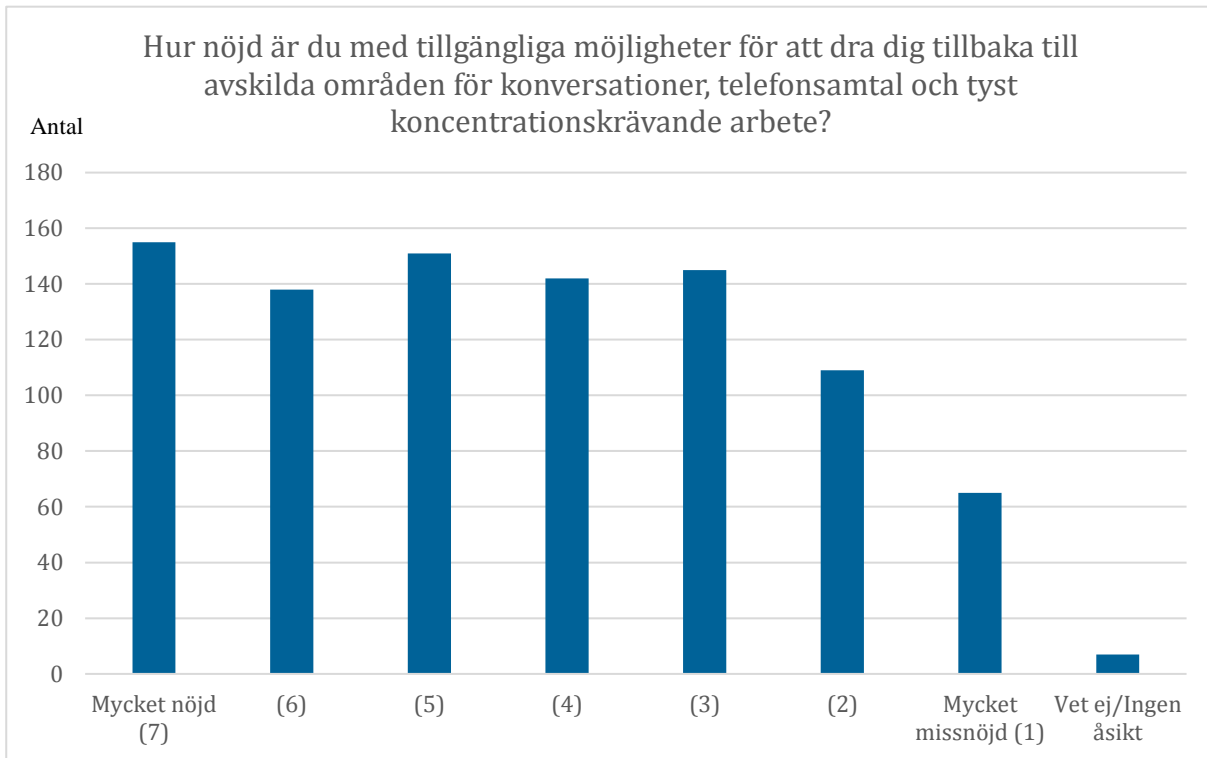
Figur 9: Hur ofta kan du utföra dina arbetsuppgifter med sekretessbelagt material på ett tillfredsställande sätt?

Av de som svarat att de hanterar sekretessbelagda uppgifter anger de allra flesta – drygt 80 % – att de kan utföra dessa arbetsuppgifter på ett tillfredsställande sätt. Flera motiverar sina svar med att de utan problem kan hantera sekretessbelagt material eftersom de för närvarande sitter i enskilt rum eller har en fast plats i en miljö med hög säkerhet och utan insyn för obehöriga. Vissa uttrycker en oro för hur arbetet ska kunna ske efter flytt till nya regionens hus. Andra menar att det varierar beroende på vilken arbetsplats som finns tillgänglig eller om arbete sker på annan ort. Det finns önskemål om flera lättillgängliga samtalsrum och låsbara skåp. De finns också de som beskriver att de på kontoret inte kan utföra arbetsuppgifter som kräver sekretess på ett säkert sätt på grund av risk för överhörning, en del menar att de behöver sköta denna typ av arbetsuppgifter hemifrån.

”Man hittar sätt att arbeta. Det enda jag ser saknas är ett skydd för skärmen samt mer rum att gå in och prata i telefon/små obokningsbara mötesrum.”

”Jag klarar inte av att efterleva de regler som tillämpas för att bibehålla sekretess i projekt eller upphandlingar. Jag gör mitt yttersta utifrån givna förutsättningar, men det är omöjligt. Min skärm är öppen, samtal kan inte föras i enlighet med sekretess, utskrivna handlingar lämnas oskyddat då det inte är praktiskt möjligt att ta med sig handlingar överallt. De blir kvarlämnade utan tillsyn vid arbetsplatsen.”

Kommunikation

Figur 10: Hur nöjd är du med tillgängliga möjligheter för att dra dig tillbaka till avskilda områden för konversationer, telefonsamtal och tyst koncentrationskrävande arbete?

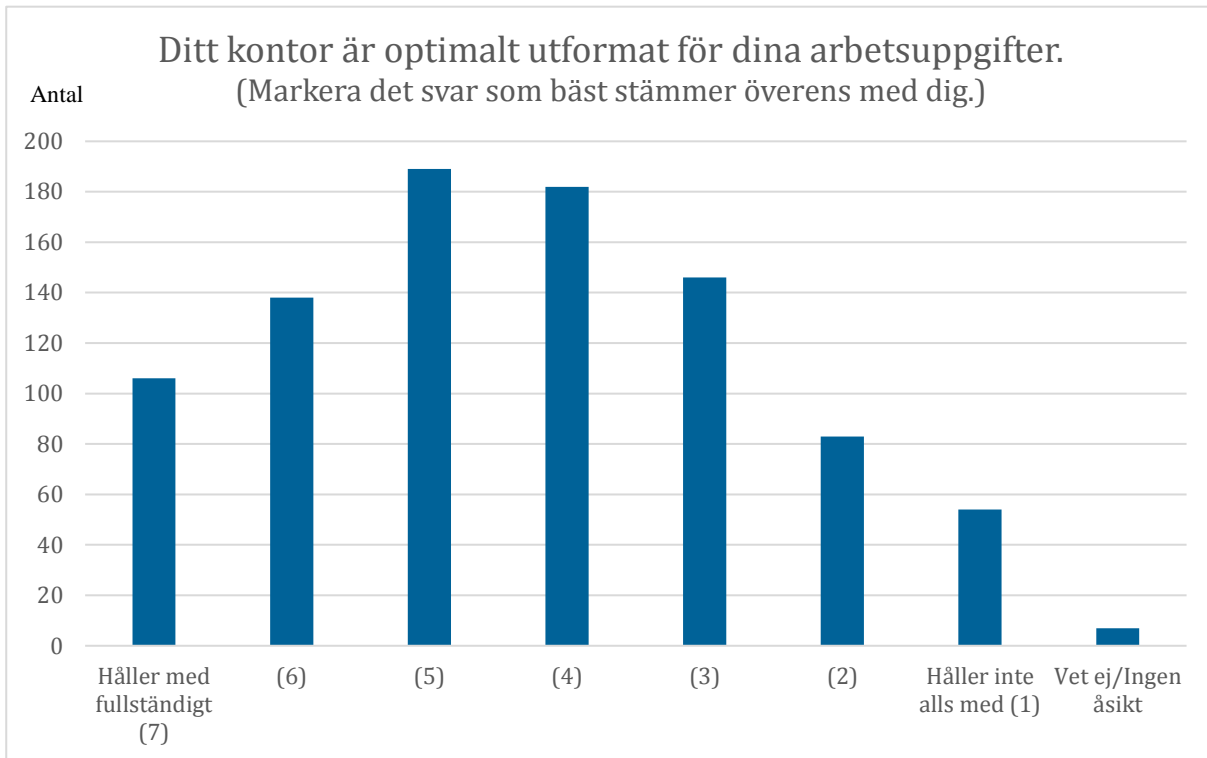
Åsikterna kring möjligheten att dra sig tillbaka till avskilda områden är varierande bland de som svarat på enkäten. Alternativen 7-3 anges av ca 150 personer eller ca 16 % vardera. De flesta kommentarerna handlar om att det finns alldeles för få telefonrum eller rum för arbete som kräver hög koncentration. De rum som finns beskrivs vara upptagna, vilket medför stress när en tar emot ett samtal. Att inleda varje telefonsamtal med att behöva förflytta sig själv, dator och material upplevs som oproffsig. Många nämner problematiken i att de samtalsrum som finns inte är ljudisolerade och att det är svårt att föra samtal utan överhörning. Flera beskriver att de för närvarande sitter i eget rum, vilket gör att det är lätt att skärma av sig vid behov. Det finns också de som menar att det finns gott om mindre rum att tillgå och att det är lätt att koncentrera sig på sina arbetsuppgifter.

”Det är ofta fullt i telefonrummen; man får cirkulera som en vithaj runt rummen tills något blir ledigt. Men folk är ganska disciplinerade och släpper ifrån sig rummen när man inte talar i telefon.”

”På Södra Hamngatan är de möjligheterna mycket små, vilket ger flera nackdelar så som ’spring’ i korridorerna, huggsexa om de få utrymmen som finns och onödiga rumsbokningar för att folk vill säkra upp att de har någonstans att ta sina samtal i lugn och ro. Den tysta zonen möter inte behoven, eftersom man kanske både vill sitta i en lugn miljö men ändå ha möjlighet att föra ett lugnt samtal utan att behöva gå iväg från sin dator.”

”Vi har idag tillgång till många mindre (ej bokningsbara) grupprum samt många telefonrum, vilket är bra. Vi har också bra arbetsområde för koncentrationskrävande arbete (utan intilliggande korridorspassager).”

Distraction

Figur 11: Ditt kontor är optimalt utformat för dina arbetsuppgifter

Svaren har relativt stor spridning även när det gäller huruvida kontoret upplevs vara optimalt utformat för ens arbetsuppgifter. En majoritet av de svarande – 57 % – centrerar sina svar och har valt alternativ 5, 4 eller 3. Merparten av kommentarerna rör önskan om mer arbetsro och en lugnare miljö. Flera beskriver att de har svårt att koncentrera sig och att prat, rörelse och många personer i omlopp orsakar ständiga avbrott. Det finns också de som menar att de kan arbeta utan ostört utan problem och att det är en fin och trevlig miljö. Att ha tillgång till rum för avskildhet, telefonsamtal eller samspel med kollegor beskrivs som viktigt. Den sociala aspekten nämns återkommande, det finns en önskan om att oftare träffa sina närmsta kollegor.

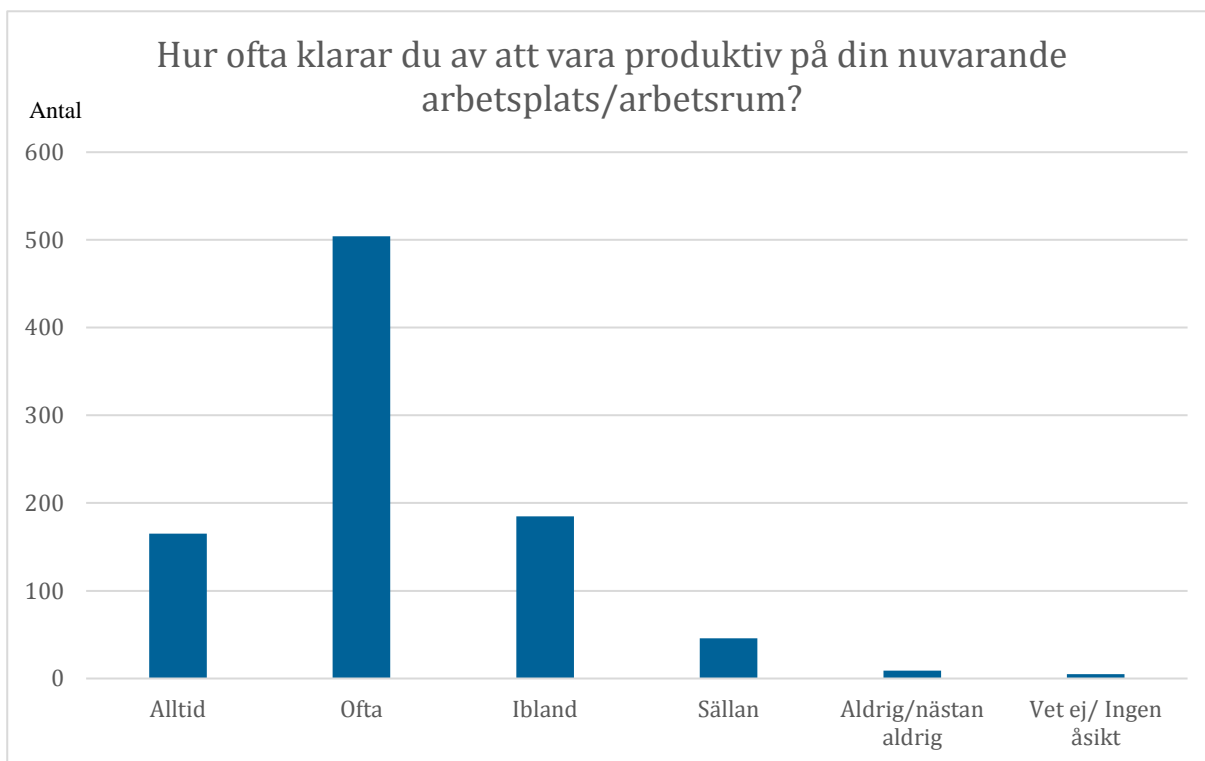
”Bra balans av avskildhet, kollegialt samspel, möjligheter till arbete med sekretessbelagt material samt kreativt arbete med whiteboard etc.”

”Jag behöver träffa mina kollegor mycket mer än jag gör, men vet aldrig var de är. Oftast är de inte här men hade vi en gemensam plats kunde jag i alla fall oftast hitta någon där. Ser min chef ca 1-2 gånger i veckan som hastigast.”

Annat som efterfrågas är exempelvis bättre fungerande teknik, mer ergonomiska möbler och fler whiteboards/plats på väggarna för visualisering.

Produktivitet

Figur 12: Hur ofta klarar du av att vara produktiv på din nuvarande arbetsplats?

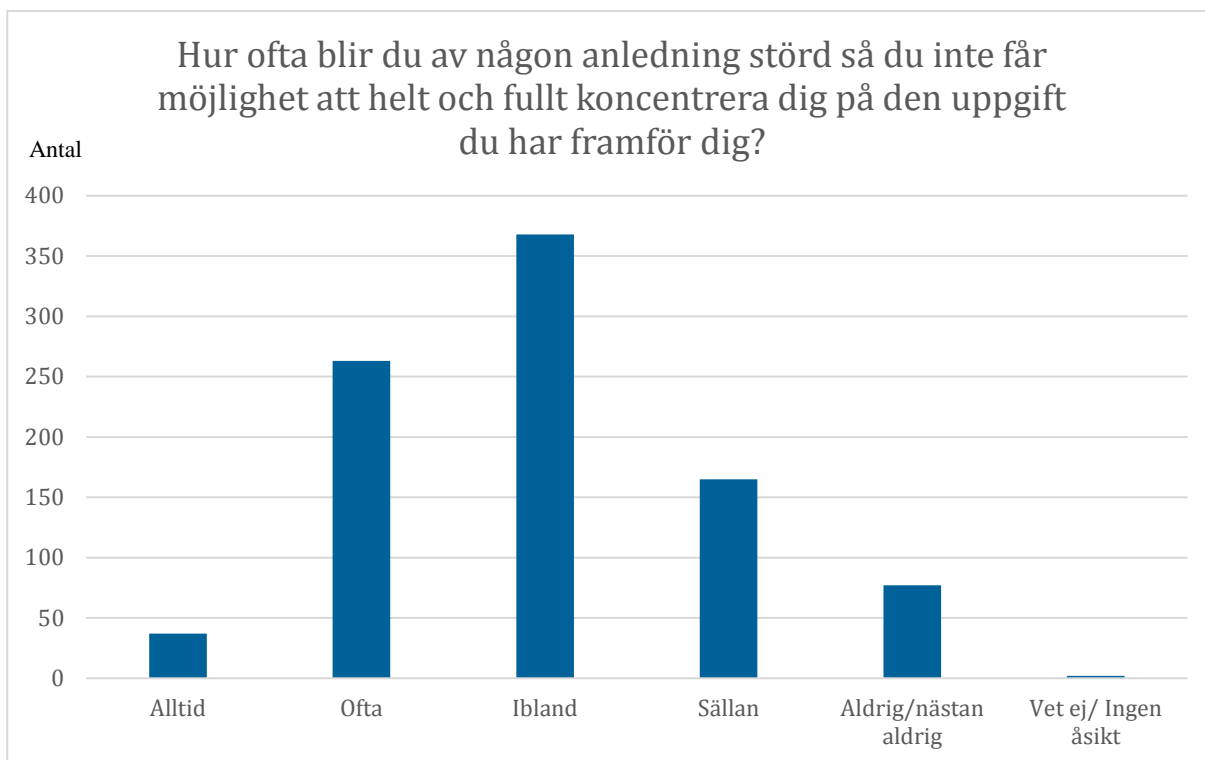
Mer än hälften av de som svarat upplever att de ofta klarar att vara produktiva på sin nuvarande arbetsplats. Ca en femtedel menar att de ibland klarar att vara produktiva och nästan lika många anger alternativet ”Alltid”. Diagrammet på nästa sida (Figur 13) visar att många av respondenterna upplever att det finns återkommande störningsmoment i arbetsmiljön. Drygt 40 % – motsvarande 368 personer – menar att de ibland blir störda och inte fullt ut kan koncentrera sig på sina arbetsuppgifter. Därtill är det nästan en tredjedel som anger att de ofta blir störda. Flera kommenterar sina svar med att det till stor del beror på vilken typ av arbetsstation som finns tillgänglig och att olika typer av miljöer lämpar sig för olika typer av arbetsuppgifter. En del har eget rum med möjlighet att stänga om sig, andra menar att de behöver boka ett avskilt rum för att kunna arbeta fokuserat.

”Det går ofta att koncentrera sig även i störande miljöer, men det kostar mycket energi och man har då ingen kraft kvar i huvudet när man kommer hem efter en sådan dag.”

Det störningsmoment som till största delen nämns är en hög ljudnivå. Exempelvis brist på telefonrum, lyhörda lokaler eller kollegor som har långa Skype-samtal gör det svårt att arbeta fokuserat. Flera beskriver att de ofta behöver ha på sig hörlurar eller arbeta hemifrån i de fall uppgifterna kräver hög koncentration.

”Måste i stort sett alltid ha hörlurar med musik på för att kunna skärma av ljud utifrån.”

”Mitt rum har blivit något av en social samlingspunkt. Jag får mest gjort om jag jobbar hemifrån!”

Figur 13: Hur ofta blir du av någon anledning störd?

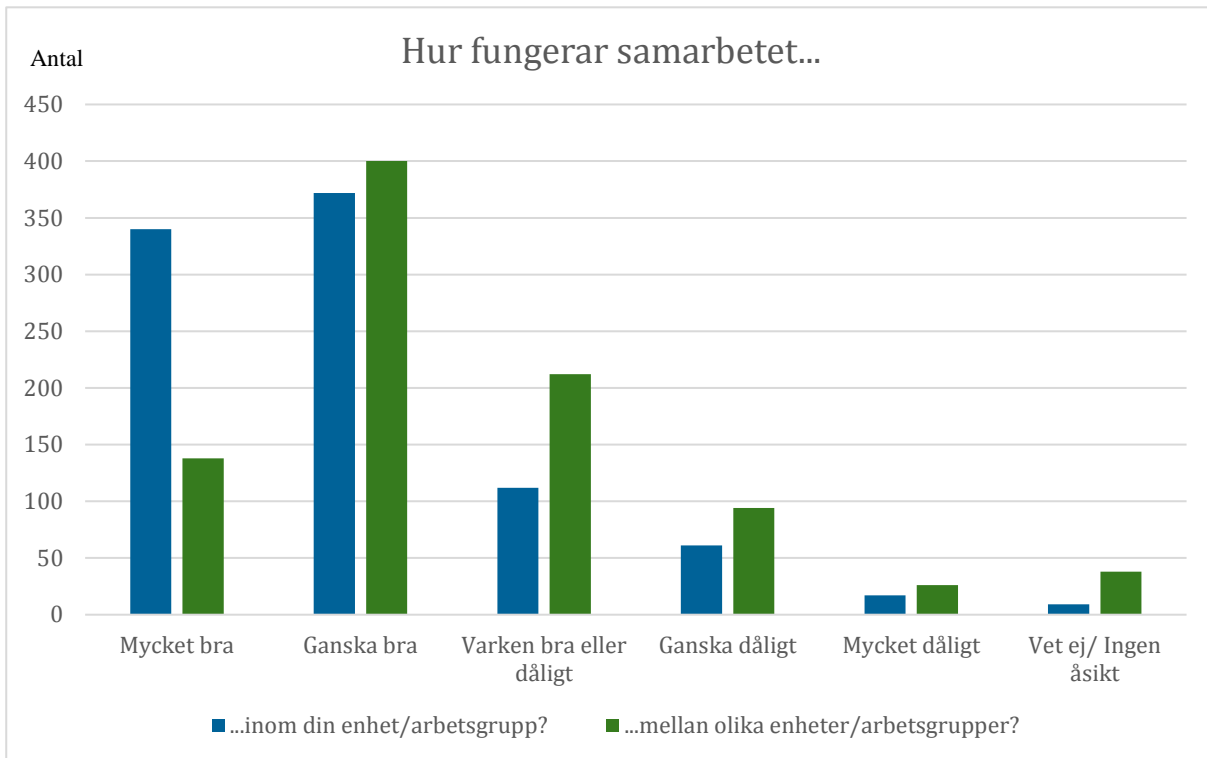
Dock är det flera som beskriver att störningsmomenten upplevs vara positiva, inspirerande och utvecklande. Det kan handla om frågor och diskussioner som för arbetet framåt och upplevs vara viktigt för den sociala sammanhållningen på kontoret.

”Kollegor som vill diskutera ärenden och arbetsmetoder - Positiva störningsmoment som bidrar till min professionella utveckling och mitt lärande!”

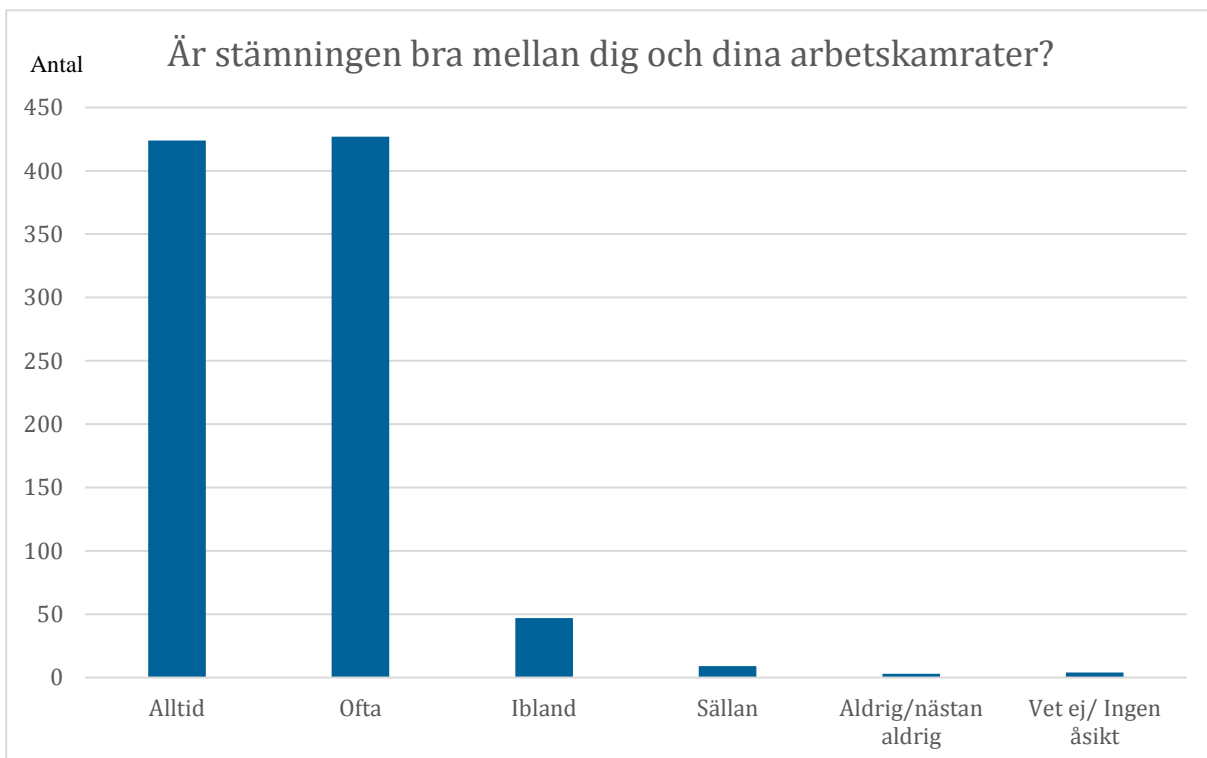
Samverkan på arbetsplatsen

Nästa figur visar upplevelsen av hur samarbetet fungerar inom den egna arbetsgruppen och med andra enheter. På det stora hela visar svaren att samarbetet fungerar bra, i synnerhet när det gäller att samarbeta med kollegor inom den egna enheten – där anger sammanlagt 712 personer (78 %) att samarbetet fungerar mycket eller ganska bra. Avseende samarbetet mellan olika enheter är motsvarande siffra 538 personer eller 59 %.

Flera av de som anser att samverkan fungerar bra menar att det beror på att de sitter nära tillsammans med sina kollegor och att det ger möjlighet till insyn i varandras arbete. Andra positiva faktorer som nämns är gott klimat, funktionella arbetsgrupper, gemensamma mål och trevliga kollegor. Det finns också en del kommentarer om sådant som försvårar samarbetet. Till största delen handlar det om att medarbetarna sitter utspridd, känslan av att ingen är på plats och att det är svårt att veta var ens närmsta kollegor befinner sig. Några beskriver att samarbete bygger på eget ansvar att kommunicera och aktivt söka kontakt. Andra försvärande omständigheter som nämns är att organisationen upplevs vara linjestyrd och alltför stor, hög grad av självständigt arbete, hög personalomsättning, otydliga roller, otydligt ledarskap och få naturliga mötesplatser.

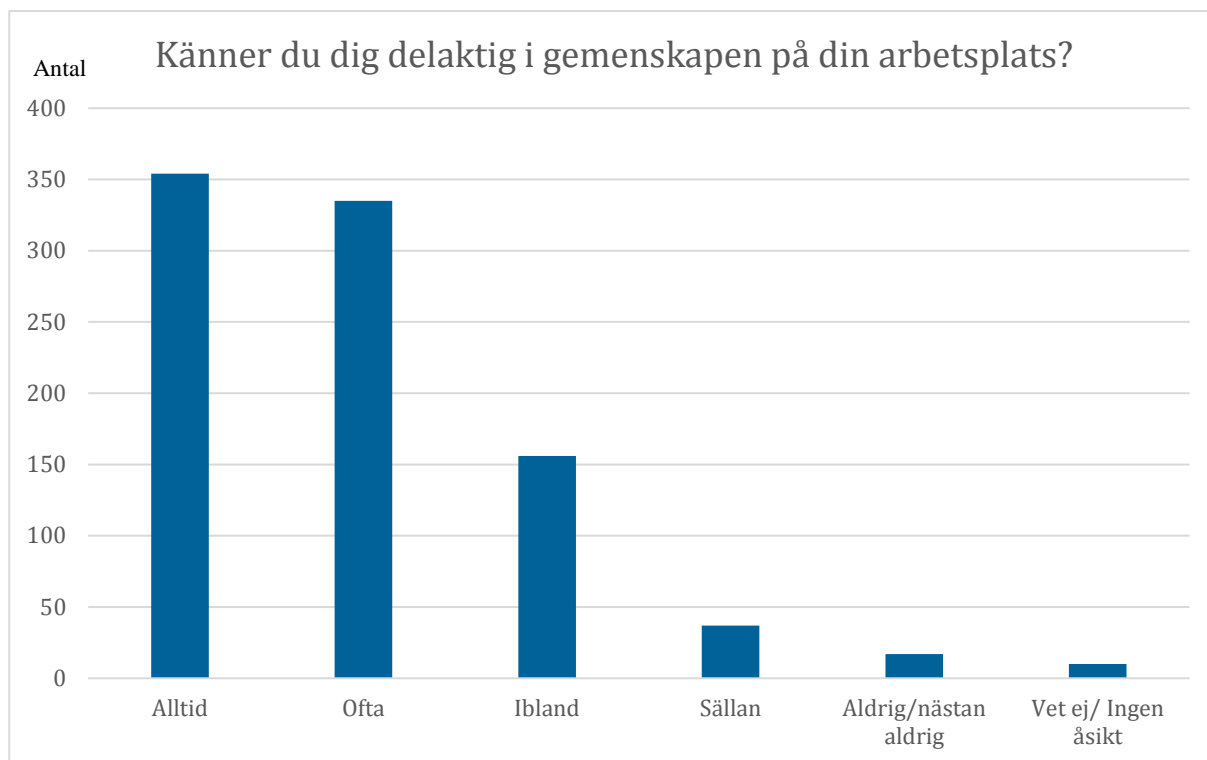

Figur 14: Hur fungerar samarbetet?

Figur 15: Är stämningen bra mellan dig och dina arbetskamrater?

Nästan alla av de som svarat upplever en god stämning mellan sig och sina arbetskamrater – hela 851 personer eller 93 % anger alternativet ”Alltid” eller ”Ofta”. Det är 47 personer, motsvarande 5 % som anser att stämningen ibland är god och endast ett fåtal som menar att den sällan eller aldrig är det.

Figur 16: Känner du dig delaktig i gemenskapen på din arbetsplats?

En majoritet, 689 personer eller 76 % av de som svarat på enkäten känner sig alltid eller ofta delaktiga i gemenskapen på sin arbetsplats. Det är 156 personer motsvarande 17 % som anger alternativet ”Ibland” och sammanlagt 54 personer (6 %) som menar att de sällan eller aldrig känner sig delaktiga i gemenskapen. De positiva kommentarerna handlar om att det är en bra gemenskap, en social miljö och att stödet från kollegorna har en god inverkan på det dagliga arbetet. Ett förbättringsförslag är att ha fler aktiviteter av social karaktär, till exempel gemensam fika någon dag per vecka.

”Positivt att man pratar mer med personer man aldrig skulle pratat med annars.”

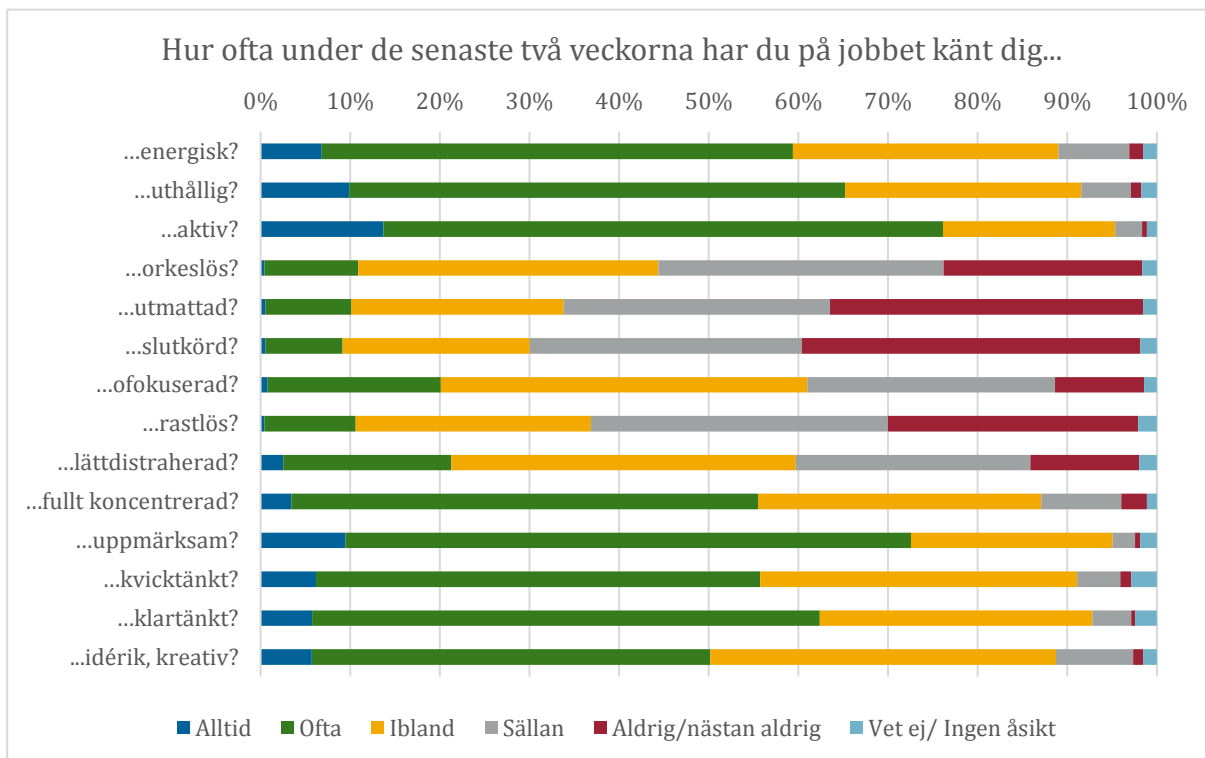
De mer negativa kommentarerna rör avsaknad av Vi-känsla, att den aktivitetsbaserade miljön gör att en mer sällan träffar sina kollegor, svag internkommunikation och att det upplevs vara för många människor på samma yta.

”Aktivitetsbaserade kontor riskerar att utvecklas till en social öken utan gemensamma och identitetsskapande beröringspunkter. ’En känner’ alla lite men ingen ’mycket’.”

Flera menar att graden av gemenskap varierar beroende på till exempel vilken arbetsgrupp som avses, vilket kontor de befinner sig på och hur mycket en själv engagerar sig.

”Många olika arbetsplatser att ta ställning till. Känner mig olika delaktig beroende på vilken av arbetsplatserna jag är på.”

Hälsa och välbefinnande

Figur 17: Hur ofta under de senaste två veckorna har du på jobbet känt dig...

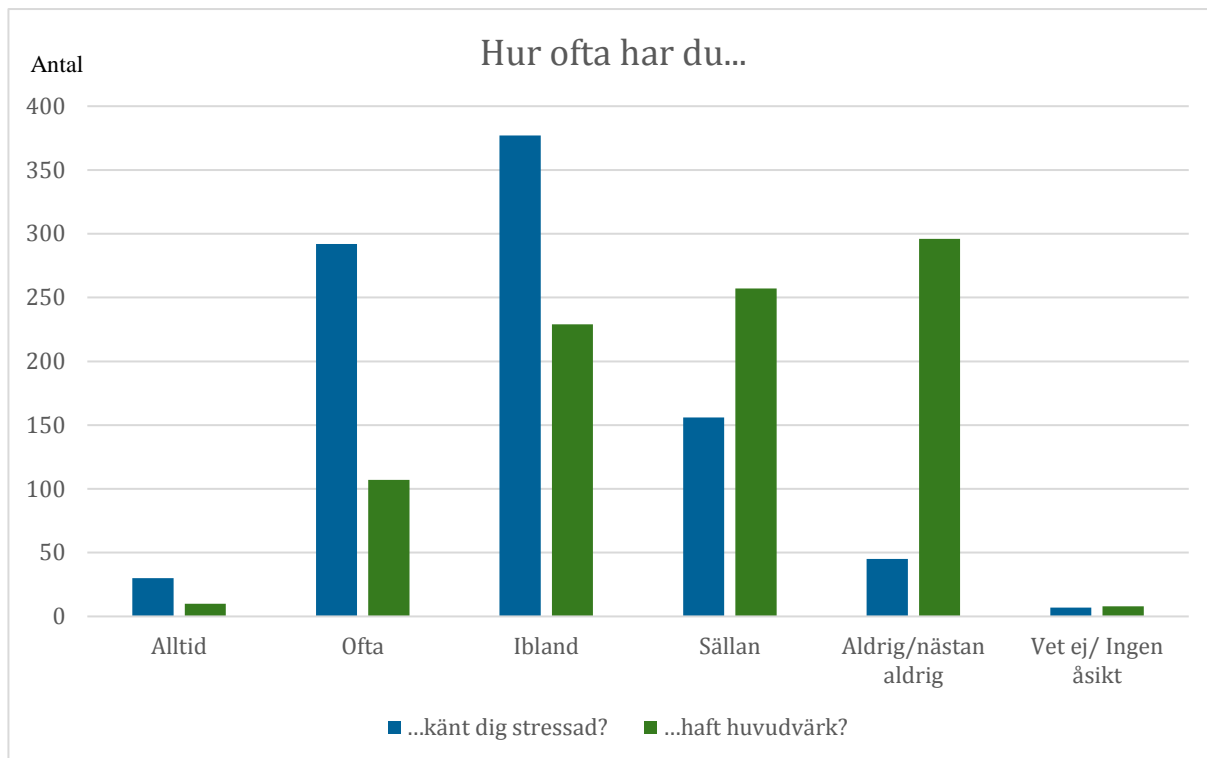
Det är blandade svar när det gäller hälsa och välbefinnande. Mer än 70 % av de som svarat känner sig alltid eller ofta aktiva och uppmärksamma. Dock är det många som överlag anger alternativet ”Ibland”, både avseende positiva och negativa känslor. Känslan av att vara slutkörd eller utmattad återfinns sällan eller aldrig hos drygt 65 %. Värt att notera är att 60 % alltid, ofta eller ibland känner sig ofokuserade eller lättdistraherade.

De flesta kommentarerna rör arbetsplatsens utformning. Flera menar att den aktivitetsbaserade miljön är tröttande och energikrävande på grund av återkommande avbrott, avsaknad av kollegor, hög ljudnivå och öppna ytor. En del beskriver att de behöver arbeta avskilt i eget rum eller hemma för att kunna fokusera på sina arbetsuppgifter.

”Det är väldigt tröttande att vara på en arbetsplats där det inte finns lugn och ro. Jag är trött när jag kommer hem och frustrerad över att inte ha presterat tillräckligt på grund av alla avbrott.”

”Den otillfredsställande arbetsmiljön, i form av aktivitetsbaserad kontorsmiljö, är djupt problematisk och gör mig alltmer tveksam till fortsatt arbete inom VGR.”

Därtill är det flera som beskriver att svaren kan härledas till privata faktorer utanför kontorstid, men som kan komma att påverka arbetet. En del menar att välbefinnandet på arbetsplatsen påverkas av organisatoriska förändringar, eller relationen med chef och kollegor.

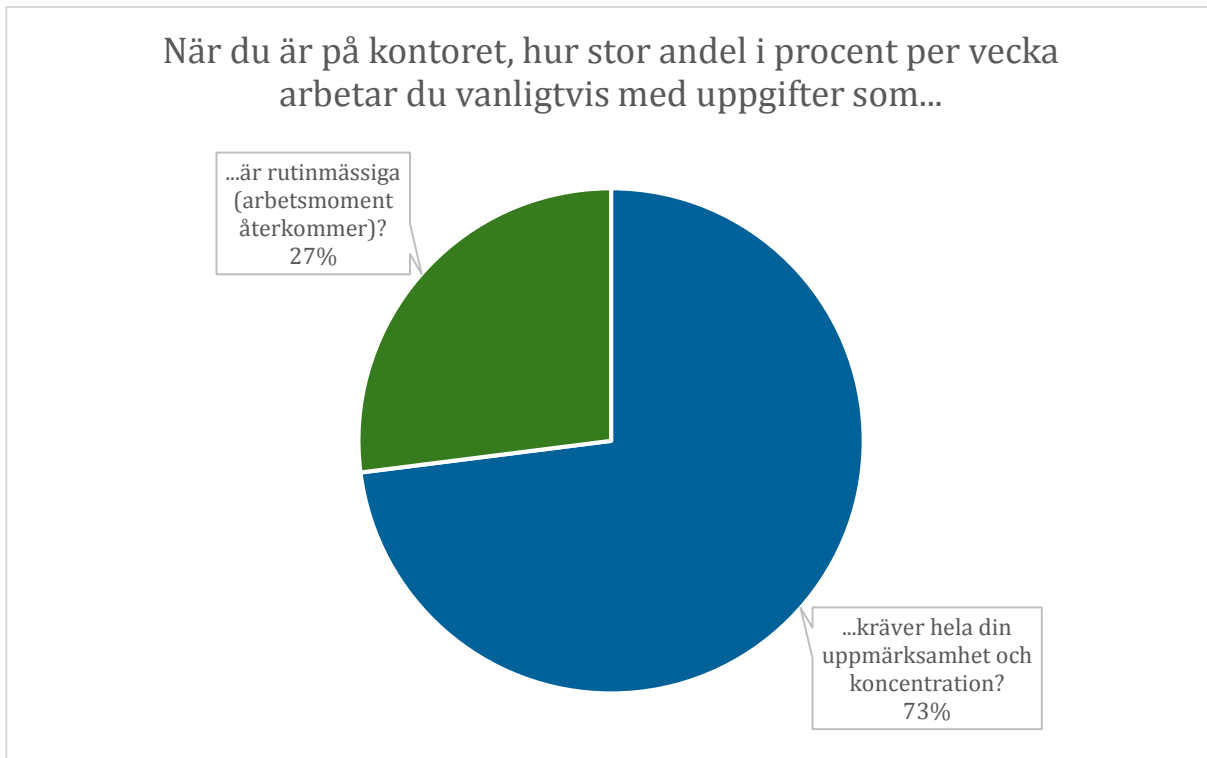
Figur 18: Hur ofta har du känt dig stressad/haft huvudvärk?

Stress verkar vara relativt vanligt förekommande hos de som svarat på enkäten, sammanlagt 699 personer motsvarande 77 % menar att de alltid, ofta eller ibland känt sig stressade under de senaste fyra veckorna. Huvudvärk har förekommit ibland hos ca en fjärdedel, men sällan eller aldrig hos merparten – 553 personer eller 61 %.

Orsakerna till stress och huvudvärk beskrivs bland annat vara en kontinuerligt hög arbetsbelastning och oro för att inte hinna eller för att glömma viktiga saker som behöver göras. Några förtydligar att stressen inte yttrar sig på andra sätt än huvudvärk. Andra faktorer som nämns påverka stressnivå och värk är teknik som inte fungerar, sjukdomstillstånd, avsaknad av social samvaro, dålig ventilation, felriktade lampor över skrivborden samt oergonomiska stolar och bord.

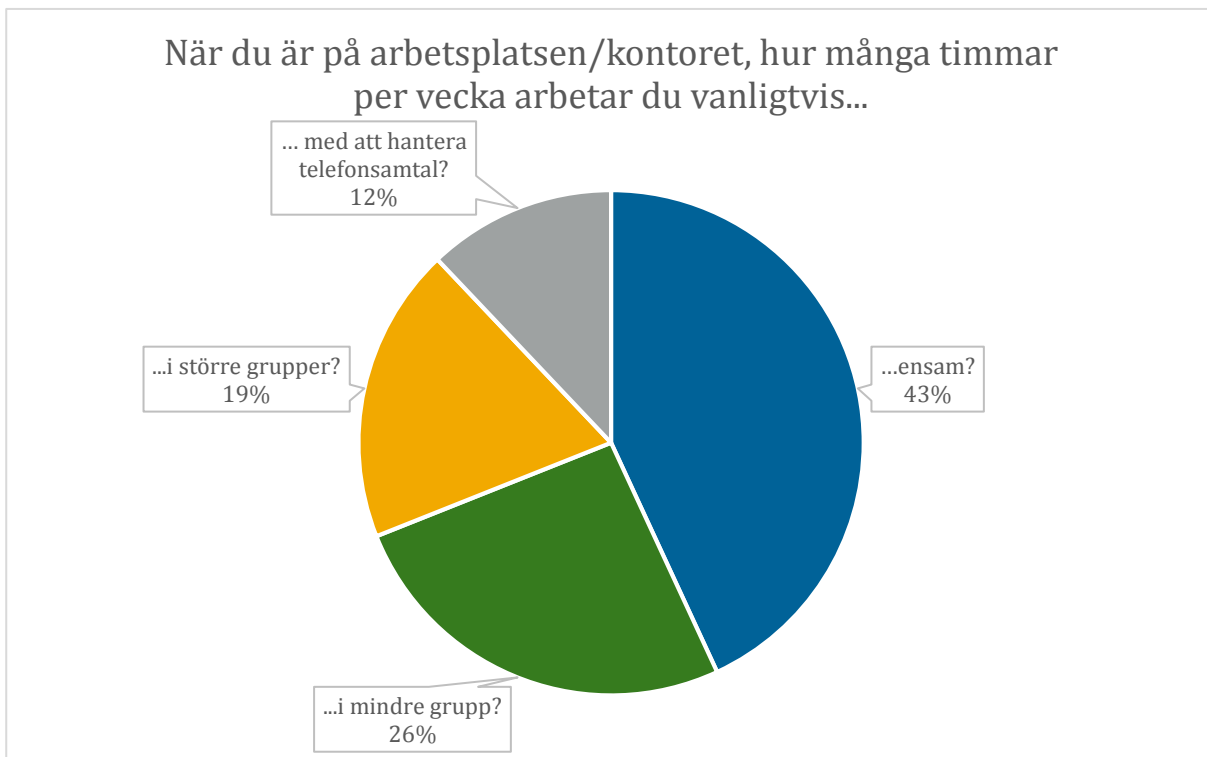
Arbetsbelastning

Figuren på nästa sida visar att de som besvarat enkäten till största delen arbetar med uppgifter som kräver full uppmärksamhet och koncentration. I genomsnitt består arbetsveckan till 73 % av den här typen av arbetsuppgifter. Uppgifter som är rutinmässiga där arbetsmoment återkommer arbetar respondenterna i genomsnitt med 27 % av sin arbetsvecka.

Figur 19: När du är på kontoret, hur stor andel i procent per vecka arbetar du vanligtvis med uppgifter som...

Allmänna frågor

Figur 20: När du är på arbetsplatsen/kontoret, hur många timmar per vecka arbetar du vanligtvis...

För de flesta består en genomsnittlig vecka på kontoret till största delen av enskilt arbete som inte kräver någon interaktion med kollegor eller ledning. Det är även relativt stor del av arbetsveckan som läggs på möten i mindre grupp om 2-3 personer samt i större grupp i

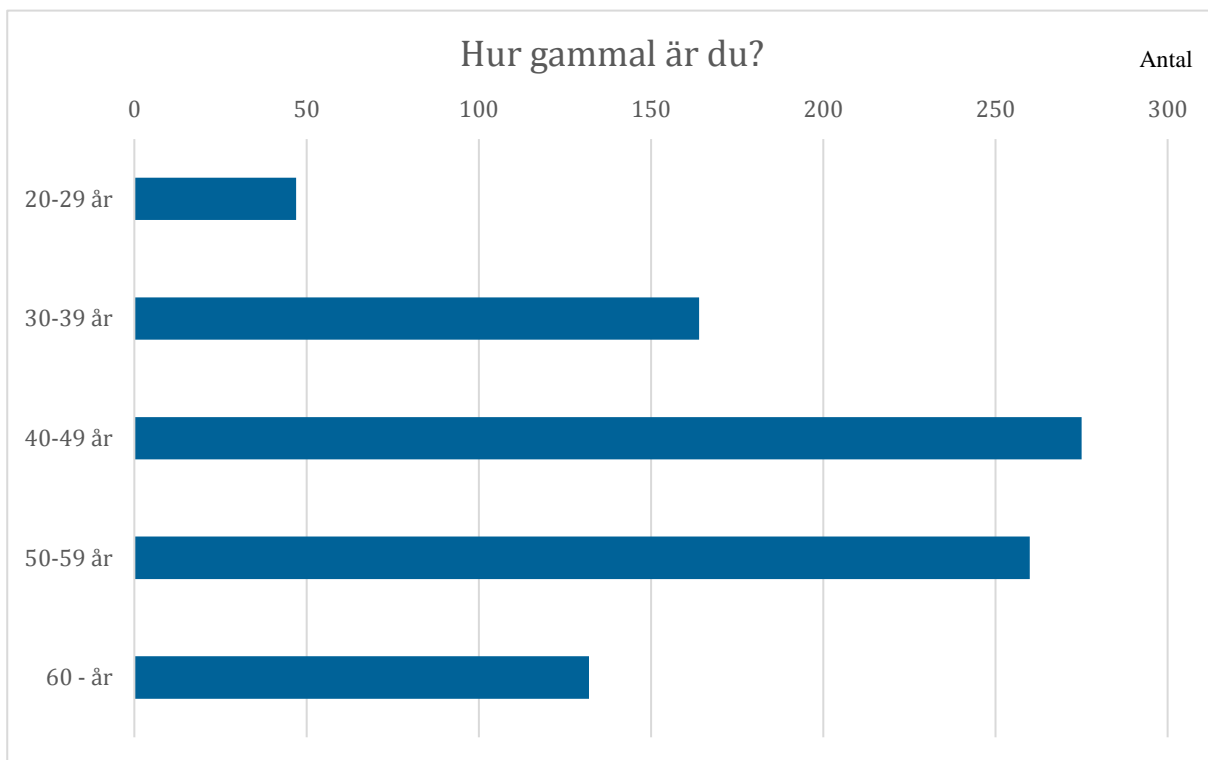
form av till exempel arbetsplatsmöten. Flera kommenterar att arbetets upplägg ofta varierar väldigt mycket från vecka till vecka. En del beskriver att de arbetar deltid (eller mertid) eller att de sällan är på plats på sitt kontor. Några förtydligar att de till stor del arbetar via Skype-möten och att det finns en osäkerhet om dessa ska räknas som telefonsamtal eller som arbete i mindre grupp. Annat som nämns är exempelvis önskan om avskildhet och mer tid att fokusera på eget arbete samt vikten av att kunna bolla idéer med sina kollegor.

”Samtal via Skype har jag likställt med telefonsamtal.”

”Många Skypemöten med kollegor i regionen. Denna typ är mer vanlig än mindre möten på kontoret. I ovanstående är det Skypemöten som jag anger mindre grupp.”

”Det är för mycket möten vilket inte ger tillräckligt med tid till att utveckla och driva det man jobbar med.”

”Svårt att svara på då jag ofta jobbar ensam men i kontorslandskap där vi har kontinuerligt utbyte och frågor/diskuterar etc.”

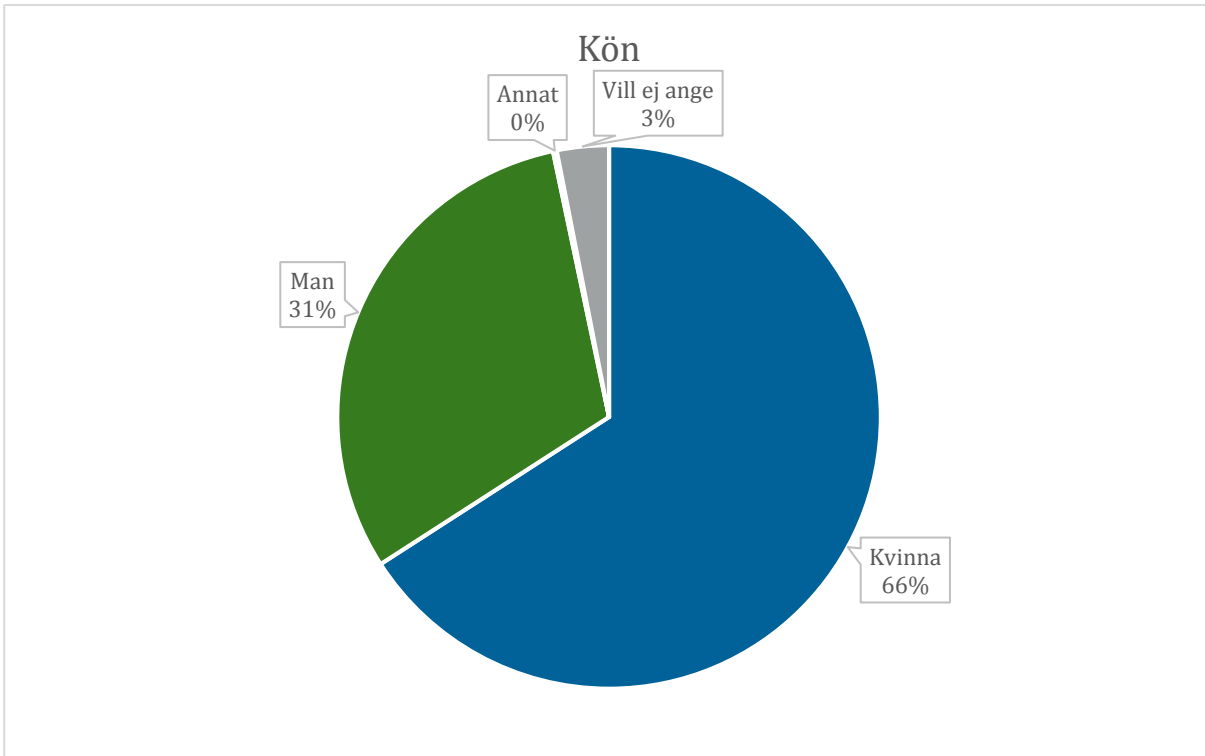

Figur 21: Hur gammal är du?

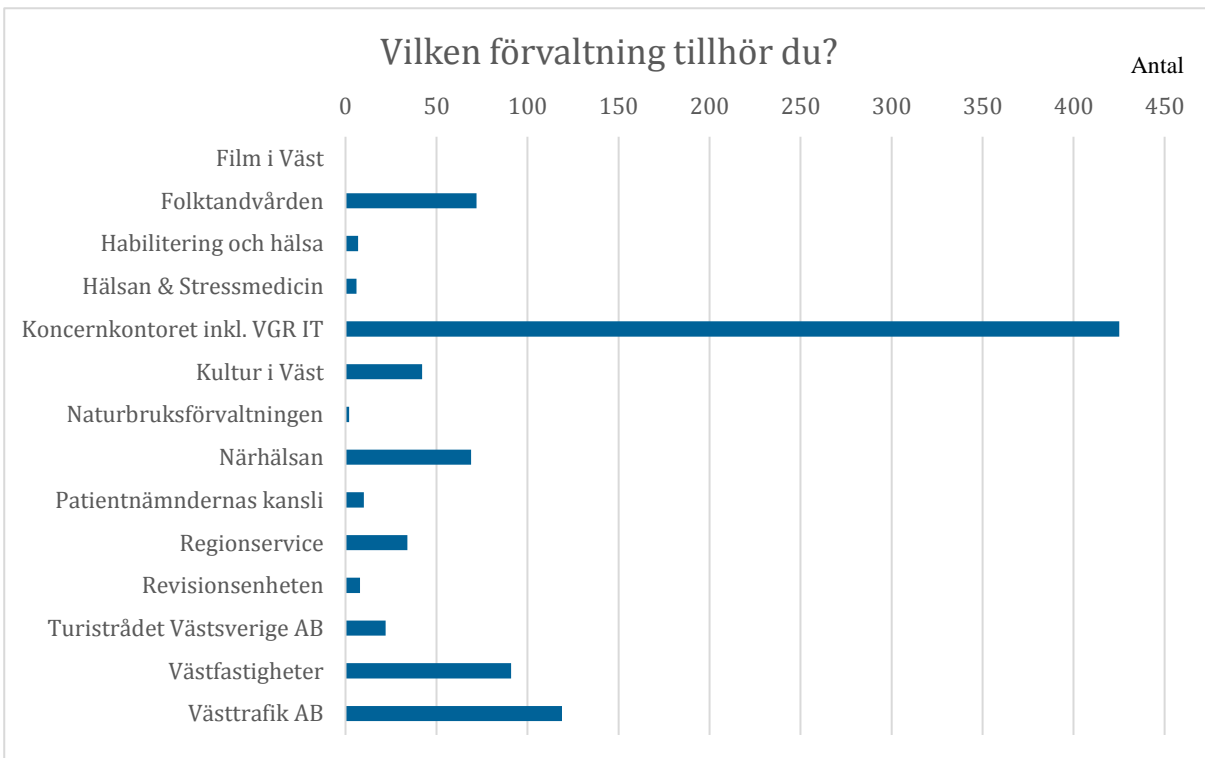
Ovanstående figur visar åldersfördelningen på de som svarat på enkäten. Medelåldern är 47 år och 37 personer valde att inte besvara frågan.

Figuren på nästa sida visar könsfördelningen bland de som svarat. Två tredjedelar (597 personer) av respondenterna är kvinnor och nästan en tredjedel är män (279 personer). Två personer (0,2 %) anger alternativet ”Annat” och 28 personer motsvarande 3 % vill inte ange.

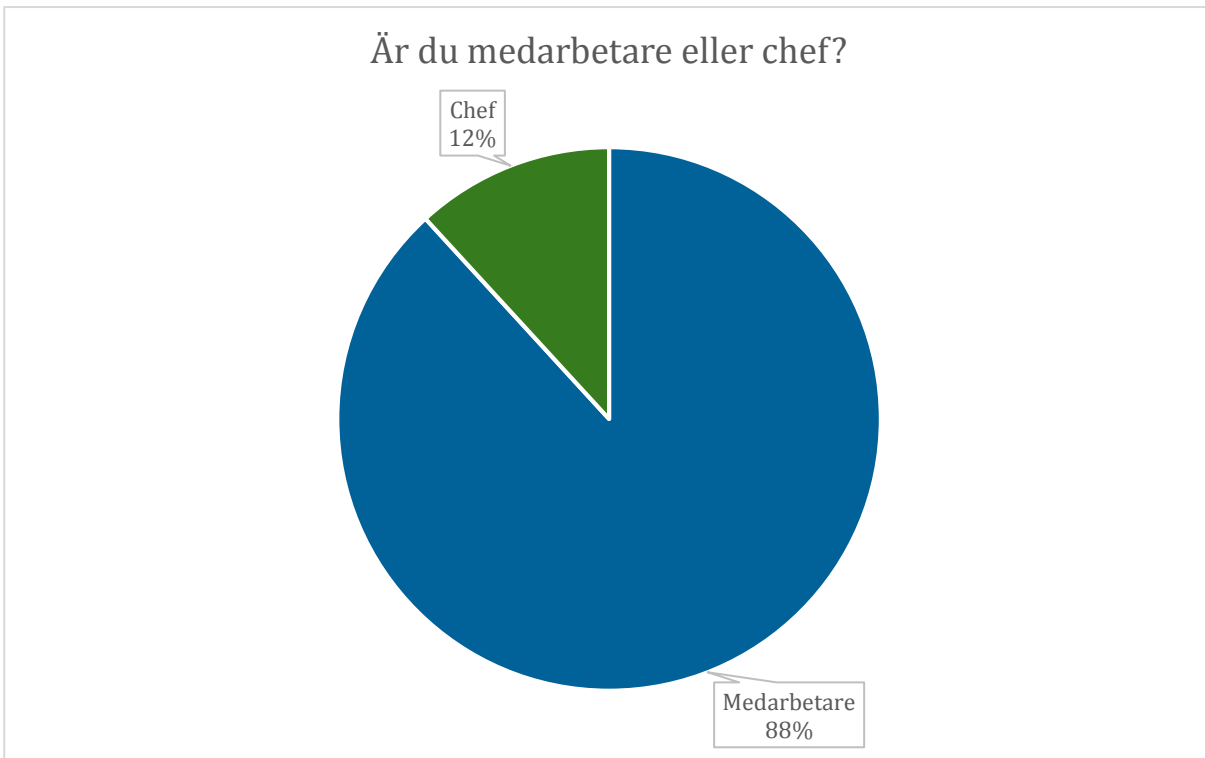

Figur 22: Kön?

Figur 23: Vilken förvaltning tillhör du?

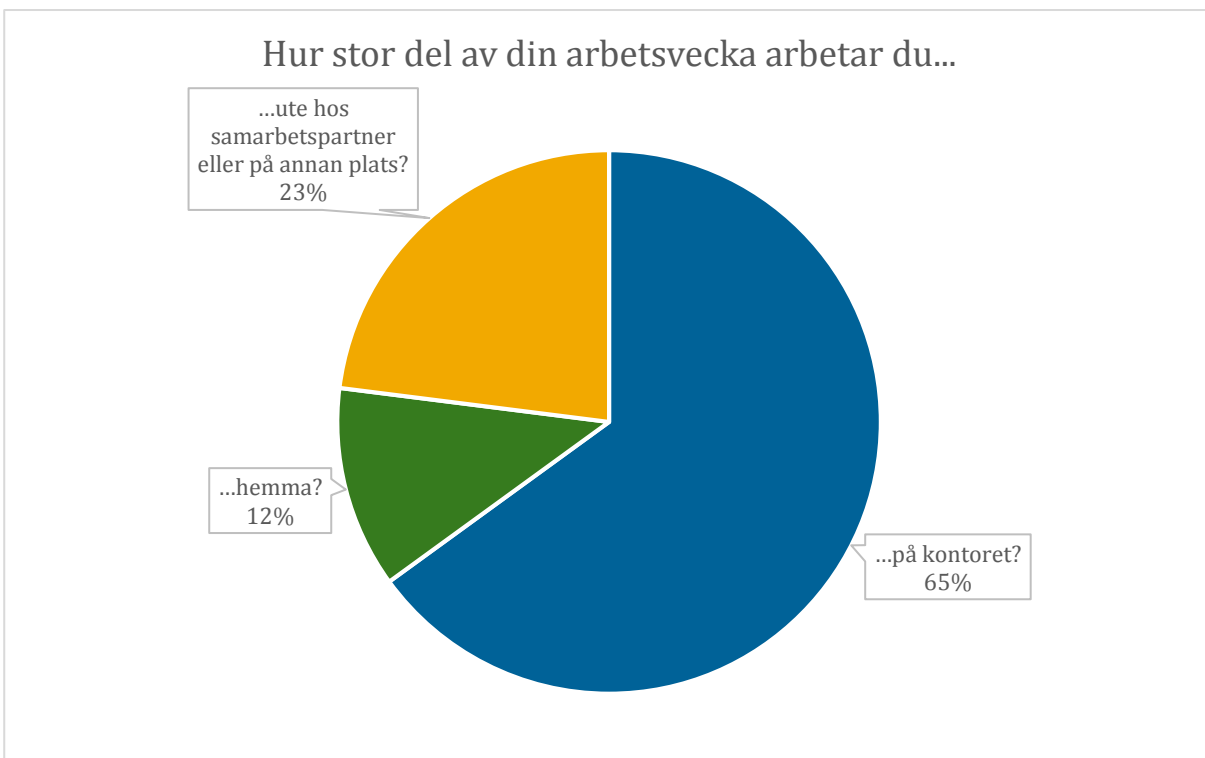
De allra flesta som har besvarat enkäten arbetar på Koncernkontoret/VGR-IT, följt av Västrafik AB och Västfastigheter. Regionservice var den förvaltning med högst svarsfrekvens (100 %) och Kultur i Väst den med lägst (53 %).

Figur 24: Är du medarbetare eller chef?

Av de som svarat är 799 personer (88 %) medarbetare och 107 personer (12 %) chefer.

Den genomsnittliga arbetstiden per vecka inklusive övertid är 41 timmar. Av de som svarat på enkäten är det 440 personer (49 %) som arbetar 40 timmar per vecka, 99 personer (11 %) som arbetar färre än 40 timmar och 365 personer (40 %) som arbetar fler.

Figur 25: Hur stor del av din arbetsvecka arbetar du...

De som svarat på enkäten uppskattar att de i genomsnitt förlägger 65 % av sin arbetsvecka på kontoret, 23 % på annan plats och 12 % hemma. Respondenterna har ombetts uppskatta ett genomsnitt per vecka de senaste tre månaderna och siffrorna i diagrammet utgör ett genomsnitt av samtliga svar.

Flera förtydligar sina svar och menar att ”annan plats” ofta är andra kontor inom Västra Götalandsregionen såsom Gullbergsvass, de olika sjukhusen, Campus Nya Varvet eller Södra Hamngatan. Några förklarar att de reser mycket i sin tjänst eller att arbetsveckans upplägg till stor del varierar. En del beskriver att restiden och trafiksituationen försvårar för dem att ta sig till kontoret och att de därför återkommande arbetar hemma. Andra beskriver att arbete hemifrån är nödvändigt i de fall uppgifterna kräver koncentration.

”Då jag vill ha lugn och ro ibland sitter jag hemma och arbetar. Trafik osv gör också att jag jobbar hemma vissa tider för att effektivisera arbetssituationen.”

”Lugnare att jobba hemma, beroende på hur många som är inne på kontoret/den zon jag sitter i.”

Sammanfattande kommentarer

Kontorstyp

Aktivitetsbaserad miljö är den vanligaste kontorstypen bland de som svarat på enkäten, nästan en tredjedel anger detta alternativ. Merparten tycker att det fungerar mycket eller ganska bra att arbeta i sin nuvarande kontorsmiljö. Dock ges många kommentarer om en alltför hög ljudnivå samt att det är svårt att hitta rum för koncentrerat arbete och telefonsamtal.

Avskildhet

Åsikterna om avskildheten på arbetsplatsen skiljer sig åt, det är en relativt jämn fördelning över skalan 7 = Mycket nöjd och 1 = Mycket missnöjd. De som svarat på enkäten är mest positiva avseende avståndet mellan dem själva och de andra de arbetar med, den fysiska arbetsmiljön samt graden av separering med väggar, skärmar och möbler runt arbetsplatsen. Minst nöjdhet finns gällande den akustiska avskildheten vid arbetsplatsen.

Den fysiska arbetsplatsen

I fråga om den fysiska miljön finns en relativt hög nöjdhet vad gäller möjligheten att se ut samt mängden ljus på arbetsplatsen, medan det är en något lägre nöjdhet avseende luftflöde och temperatur. När det gäller förvaringen är de flesta nöjda med de möjligheter som finns, medan det är en lägre nöjdhet avseende arbetsplatsens estetiska utseende. Enkätsvaren visar på en relativt begränsad rörlighet hos medarbetarna – 60 % anger att de ofta sitter på samma arbetsplats som de suttit på föregående arbetsdag. Vidare anger 40 % att de sällan eller aldrig växlar arbetsstation/arbetsmiljö under arbetsdagen.

Sekretess

Det är 45 % av de som besvarat enkäten som anger att de hanterar sekretessbelagda uppgifter. Av de som svarat att de hanterar sekretessbelagda uppgifter anger de allra flesta – drygt 80 % – att de kan utföra dessa arbetsuppgifter på ett tillfredsställande sätt.

Kommunikation

Åsikterna kring möjligheten att dra sig tillbaka till avskilda områden är mycket varierande bland de som svarat på enkäten. De allra flesta kommentarerna handlar om att det finns alldeles för få telefonrum eller rum för arbete som kräver hög koncentration. Många nämner problematiken i att de samtalsrum som finns inte är ljudisolerade och att det är svårt att föra samtal utan överhörning.

Distraction

Svaren har relativt stor spridning även när det gäller huruvida kontoret upplevs vara optimalt utformat för ens arbetsuppgifter. En majoritet av de svarande centrerar sina svar. Merparten av kommentarerna rör önskan om mer arbetsro och en lugnare miljö.

Produktivitet

Mer än hälften av de som svarat upplever att de ofta klarar att vara produktiva på sin nuvarande arbetsplats, dock visar undersökningen att många av respondenterna upplever att det finns återkommande störningsmoment i arbetsmiljön. Det störningsmoment som till största delen nämns är en hög ljudnivå. Dock är det flera som beskriver att störningsmomenten upplevs vara positiva, inspirerande och utvecklande.

Samverkan på arbetsplatsen

På det stora hela visar enkätsvaren att samarbetet fungerar bra, i synnerhet när det gäller att samarbeta med kollegor inom den egna enheten. Nästan alla av de som svarat upplever en god stämning mellan sig och sina arbetskamrater. En majoritet känner sig alltid eller ofta delaktiga i gemenskapen på sin arbetsplats.

Hälsa och välbefinnande

Det är blandade svar när det gäller hälsa och välbefinnande. Mer än 70 % av de som svarat känner sig alltid eller ofta aktiva och uppmärksamma. Känslan av att vara slutkörd eller utmattad återfinns sällan eller aldrig hos drygt 65 %. Värt att notera är att 60 % alltid, ofta eller ibland känner sig ofokuserade eller lätt distraherade. Stress verkar vara relativt vanligt förekommande hos de som svarat på enkäten, 77 % menar att de alltid, ofta eller ibland känt sig stressade under de senaste fyra veckorna. Huvudvärk har förekommit ibland hos ca en fjärdedel, men sällan eller aldrig hos merparten (61 %).

Arbetsbelastning

De som besvarat enkäten anger att de till största delen arbetar med uppgifter som kräver full uppmärksamhet och koncentration. I genomsnitt består arbetsveckan till 73 % av den här typen av arbetsuppgifter. Uppgifter som är rutinmässiga där arbetsmoment återkommer arbetar respondenterna i genomsnitt med 27 % av sin arbetsvecka.

Allmänna frågor

För de flesta består en genomsnittlig vecka på kontoret till största delen av enskilt arbete som inte kräver någon interaktion med kollegor eller ledning. Det är även relativt stor del av arbetsveckan som läggs på möten i mindre grupp om 2-3 personer samt i större grupp i form av till exempel arbetsplatsmöten.

Medelåldern hos de som besvarat enkäten är 47 år och två tredjedelar är kvinnor. De allra flesta respondenter arbetar på Koncernkontoret/VGR-IT, följt av Västtrafik AB och Västfastigheter. Det är 88 % som är medarbetare och 12 % som är chefer. Den genomsnittliga arbetstiden per vecka inklusive övertid är 41 timmar. De som svarat uppskattar att de i genomsnitt förlägger 65 % av sin arbetsvecka på kontoret, 23 % på annan plats och 12 % hemma.

2019-04-11

Dokumentnamn: Utvärdering av arbetsmiljö och arbetssätt i nya Regionens hus i Göteborg

Diarienummer: RS 2018-06347

Kontaktpersoner: Cecilia Olbin Gard och Åsa Rydin Svenberg, koncernavdelning data och analys

Telefon 070-082 45 46, 070-394 09 20

E-post: cecilia.gard@vgregion.se, asa.rydin@vgregion.se

